

13.05.2024

Kokousaika 13.05.2024 16:00 - 17:29

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
Laisaari, Johanna	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Gebhard, Elisa	
Huff, Shawn	
Iskanius, Anniina	
Koskela, Minja	
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vierunen, Maarit	
Kivistö, Kasper	varajäsen

Muut

Vanhanen, Reetta	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Jalovaara, Ville	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Månsson, Björn	kansalliskielilautakunnan puheenjohtaja
	läsnä 279 - 281 §, poistui 17:16
Ujula, Jukka-Pekka	kansliapäällikkö
Ahonen, Juha	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Järvenkallas, Satu	kasvatuksen ja koulutuksen toimia-

13.05.2024

	Manninen, Rikhard	lajohtaja vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
	Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
	Kühn, Markus	strategiajohtaja
	Lumijärvi, Petri	henkilöstöjohtaja
	Rinkineva, Marja-Leena	elinkeinojohtaja
	Rope, Jenni	kaupunginlakimies
	Remes, Kirsi	hallintojohtaja
	Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja
	Peltonen, Antti	hallintomenettelypäällikkö
	Menna, Lauri	johtava asiantuntija
	Rämö, Suvi	kaupunginsihteeri
	Villeneuve, Anna	erityisasiantuntija
	Snellman, Johanna	viestintäasiantuntija
	Lawrence, Sanna	hallintoasiantuntija
	Bergström, Samuli	johtaja, Kyberturvallisuuskeskus asiantuntija läsnä § 279, saapui 16:03, poistui 16:57
	Heikkinen , Hannu	digitalisaatiojohtaja asiantuntija läsnä § 279, saapui 16:03, poistui 16:57
	Mesiä Matias,	tietoturva-asiantuntija, Kyberturvallisuuskeskus asiantuntija läsnä § 279, saapui 16:03, poistui 16:57
Puheenjohtaja		
	Juhana Vartiainen	pormestari 279 - 292 §
Esittelijät		
	Juhana Vartiainen	pormestari 279 §
	Jukka-Pekka Ujula	kansliapäällikkö 280 - 292 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Sanna Lawrence	hallintoasiantuntija 279 - 292 §

13.05.2024

§	Asia	
279	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
280	Asia/2	V 29.5.2024, Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite omaishoidettavien rokotuksista kotona
281	Asia/3	Lausunto oikeusministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen ja sen valmistelun rangaistavuuden selkeyttämistä, tapon syyteoikeuden vanhentumista ja lapsensurman kumoamista
282	Asia/4	V 29.5.2024, Pakkalan keskuskeittiön korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelma ja omavelkaisen takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 -yhtiölle
283	Asia/5	V 29.5.2024, Päiväkoti Päiväpirtin ja päiväkoti Topeliuksen korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelma
284	Asia/6	V 29.5.2024, Valtioneuvoston linnan asemakaavan muutos (nro 12799)
285	Asia/7	V 29.5.2024, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite toimivasta työvoimapolitiikasta Helsingissä
286	Asia/8	V 29.5.2024, Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloite keskusta-alueen elinvoimaisuuden parantamiseksi
287	Asia/9	V 29.5.2024, Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite nimikkopuistosta ja muistolaatasta Ele Aleniukselle Roihuvuoreen
288	Asia/10	V 29.5.2024, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite ekologisen kompensaaion käyttöönotosta maankäytön suunnittelussa ja toteuttamisessa
289	Asia/11	Valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponsi Esplanadien katujärjestyskokeilun vaikutusten selvittämisestä
290	Asia/12	Edustajien nimeäminen kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen Turussa 27.-28.8.2024
291	Asia/13	Valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponsi suomea toisena kielenä (S2) opiskelevien tunnuslukujen raportoinnista kasvatus- ja koulutuslautakunnalle
292	Asia/14	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

13.05.2024

Asia/1

§ 279

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsi pöytäkirjantarkastajiksi Shawn Huffin ja Minja Koskelan sekä varatarkastajiksi Mika Raatikaisen ja Anniina Iskaniuksen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.05.2024

Asia/2

§ 280

V 29.5.2024, Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite omaishoidettavien rokotuksista kotona

HEL 2023-015759 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vanhusneuvoston lausunto omaishoidettavien rokottamisesta
- 2 Vammaisneuvoston lausunto 030524 Omaishoito ja rokotukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hilikka Ahde ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloitteensa, että omaishoitajilla sekä niillä omaishoidettavilla, joilla ei ole kotihoidon asiakkuutta, tulisi olla oikeus saada rokotteet kotonaan samoin ehdoin kuin kotihoidon asiakkailla.

Syyskuussa 2023 käynnistetty sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimialan talouden tasapainottamiseksi laadittu muutosohjelma on toimialaa sitova. Aloitteen edellyttämät lisäresurssit olisi hankittava ostopalveluina. Talouden sopeuttaminen ja muutosohjelma velvoittavat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa vähentämään vuokratyövoiman käyttöä. Oh-

jelman puitteissa ei ole mahdollista lisätä resursseja ja vuokratyövoiman käyttöä, mitä kaikkien omaishoitajien ja omaishoidon tuen asiakkaiden rokottaminen vaatisi. Lisäksi rokottamisen rajaaminen vain iäkkäiden omaishoitoperheiden palveluksi ei ole käytännössä mahdollista, koska se asettaisi eri ikäiset omaishoitoperheet eriarvoiseen asemaan.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan näkemyksen mukaan nykyinen käytäntö ei vaaranna kohtuuttomasti omaishoidettavien terveyttä eikä omaishoitajien jaksamista. Rokotus toistuu vain syystehosteiden aikaan eikä vaadi ympärivuotista tai jatkuvaa hakeutumista rokotuspisteille rokotteiden saamiseksi. Suurin osa omaishoidon tuen asiakkaista ja omaishoitajista pystyy hakeutumaan rokotuspisteelle. Jos asiakkaan tuen tarve on lisääntynyt, voi olla aiheutta avata hänelle kotihoidon asiakkuus, jolloin kotihoito hoitaisi tarvittaessa myös influenssa- ja koronarokotukset asiakkaan kotona.

Kotihoito rokottaa jatkossakin kotihoidon asiakkaina olevat omaishoidettavat ja heidän viralliset omaishoitajansa, mikäli asiakas ei pysty itse tai läheisen avustamana hakeutumaan rokotuspisteelle. Kotihoidon asiakkuuden avaaminen perustuu tapauskohtaiseen arviointiin.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan sekä vanhusneuvoston (liite 1) ja vammaisneuvoston (liite 2) lausunnot. Esitys on lautakunnan lausunnon mukainen. Vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto pitävät aloitetta kannatettavana.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vanhusneuvoston lausunto omaishoidettavien rokottamisesta
- 2 Vammaisneuvoston lausunto 030524 Omaishoito ja rokotukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

13.05.2024

Asia/2

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 23.04.2024 § 86

HEL 2023-015759 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilikka Ahteen ja 27 muun valtuutetun omaishoidettavien rokotuksia kotona koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että omaishoitajilla sekä niillä omaishoidettavilla, joilla ei ole kotihoidon asiakkuutta, tulisi olla oikeus saada rokotteet kotonaan samoin kuin kotihoidon asiakkailla. Aloitteessa nähdään, että tämä omalta osaltaan tukisi omaishoitajien jaksamista vaativassa ja raskaassa työssään ja suojelisi omaishoidettavia vakavilta, henkeä uhkaavilta sairauksilta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että omaishoitajat tekevät arvokasta työtä ja omaishoitajien tukeminen on tärkeää. Sekä omaishoidettavien että omaishoitajien terveydestä huolehtiminen on keskeinen tekijä omaishoidon onnistumisessa. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta katsoo, että aloitteessa esitetty rokotuskattavuuden lisääminen on ymmärrettävä ehdotus. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimi ei kuitenkaan pysty toteuttamaan aloitteen mukaista omaishoitajien ja omaishoidon tuen asiakkaiden rokottamista esitetyssä laajuudessa, minkä vuoksi lautakunta ei kannata esitystä. Syyskuussa 2023 käynnistetty sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan talouden tasapainottamiseksi laadittu muutosohjelma on sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa sitova. Ohjelman puitteissa ei ole mahdollista lisätä resursseja ja vuokratyövoiman käyttöä, mitä kaikkien omaishoitajien ja omaishoidon tuen asiakkaiden rokottaminen vaatisi.

Kotona tapahtuvan rokottamisen laajentaminen nykyisestä

Omaishoidon tuen asiakkaita oli vuonna 2023 yhteensä 3799, joista 65-vuotiaita tai tätä vanhempia oli 1764 ja alle 65-vuotiaita oli 2035. Omaishoitajia oli viime vuonna yhteensä 3130. Jos kaikki omaishoidon tuen asiakkaat ja omaishoitajat rokotettaisiin heidän kotonaan, kuten aloitteessa esitetään, olisi rokotettavia henkilöitä yhteensä yli 6900. Kaikkien omaishoitajien ja omaishoidon tuen asiakkaiden rokottaminen ei ole lakisääteinen velvoite.

Rokottaminen kausi-influenssaa, pneumokokkia ja tämänhetkisen tiedon mukaan myös koronaa vastaan ajoittuu loka-tammikuun ajalle. Rokotetta tulee antaa kaksi, jossain tapauksissa kolme, mikä tarkoittaa 13700–20700 rokotetta. Jos rokotus rajattaisiin vain 65-vuotiaille ja tätä

vanhemmille omaishoidon tuen asiakkaille ja heidän omaishoitajilleen, tarkoittaisi tämä vähintään 6600–9000 rokotetta.

Rokottaminen kotona kestää seurantoineen 20–30 minuuttia. Tämän lisäksi tulisi huomioida myös matkustamiseen ja kirjaamiseen kuluva aika sekä se, että jokaiselle rokotettavalle tulisi avata asiakkuus asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Rokotusluvan omaava sairaanhoitaja tai terveydenhoitaja hoitaa 50 rokotettavaa noin kuudessa työpäivässä. Jos kotona rokotettaisiin 65-vuotiaat ja tätä vanhemmat omaishoidettavat ja heidän omaishoitajansa, 60 lähipalvelualueelle tarvittaisiin 15 rokottajaa, jotta rokotukset saataisiin annettua kuukauden aikana. Vaihtoehtoisesti kahden kuukauden ajalle tarvittaisiin kahdeksan hoitajaa. Tämä resurssi tulisi hankkia ostopalveluna, mikä johtaisi arviolta 100 000 euron lisäkustannuksiin. Talouden sopeuttaminen ja muutosohjelma velvoittavat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa vähentämään vuokratyövoiman käyttöä. Lisäksi rokottamisen rajaaminen vain iäkkäiden omaishoitoperheiden palveluksi ei ole käytännössä mahdollista, koska se asettaisi eri ikäiset omaishoitoperheet eriarvoiseen asemaan.

Kansallinen rokotusohjelma ja rokotuksiin hakeutuminen

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan näkemyksen mukaan nykyinen käytäntö ei vaaranna kohtuuttomasti omaishoidettavien terveyttä eikä omaishoitajien jaksamista. Rokotus toistuu vain syystehosteen aikaan eikä vaadi ympärivuotista tai jatkuvaa hakeutumista rokotuspisteille rokotteen saamiseksi. Suurin osa omaishoidon tuen asiakkaista ja omaishoitajista pystyy hakeutumaan rokotuspisteelle. Jos asiakkaan tuen tarve on lisääntynyt, voi olla aiheutta avata hänelle kotihoidon asiakkuus, jolloin kotihoito hoitaisi tarvittaessa myös influenssa- ja koronarokotukset asiakkaan kotona.

Omaishoidon tuen asiakkaista kotihoidon tai kotipalvelun asiakkaina on yhteensä 13 prosenttia. Iäkkäistä omaishoidon tuen asiakkaista säännöllistä kotihoitoa saa 27 prosenttia ja alle 65-vuotiaista 1,5 prosenttia saa säännöllistä kotipalvelua. Kotihoito rokottaa jatkossakin kotihoidon asiakkaina olevat omaishoidettavat ja heidän viralliset omaishoitajansa, mikäli asiakas ei pysty itse tai läheisen avustamana hakeutumaan rokotuspisteelle. Kotihoidon asiakkuuden avaaminen perustuu tapauskohtaiseen arviointiin.

Sekä alle 65-vuotiaiden että tätä vanhempien omaishoidon tuen asiakkaiden ja omaishoitajien rokotuksista huolehditaan kansallisen rokotusohjelman mukaisesti ja siihen kuuluvat rokotteet ovat maksuttomia. Kansalliseen rokotusohjelmaan kuuluvan perusrokotussuojan lisäksi riskiryhmiin kuuluville tarjotaan heille räätälöityä rokotussuojaa tiettyjä

sairauksia vastaan. Myös nämä rokotukset kuuluvat kansalliseen rokotusohjelmaan ja ovat saajalleen maksuttomia. Ne annetaan neuvolassa, koulu- tai opiskeluterveydenhuollossa tai omalla terveysasemalla. Helsingin sairaaloiden vuodeosastot, seniorikeskukset ja palvelutalot rokottavat omat asiakkaansa.

Omaishoitajien jaksamista ja hyvinvointia koskeva asiakaskysely

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala on tunnistanut haasteeksi, että omaishoitotilanteisiin liittyy hyvinvointia heikentäviä riskitekijöitä. Tämän takia toimiala järjesti vuodenvaihteessa 2023–2024 omaishoitajille osoitetun asiakaskyselyn, jonka tavoitteena oli selvittää omaishoitajien jaksamista, hyvinvointia, tuen tarpeita sekä tyytyväisyyttä omaishoittoon sekä sitä tukeviin palveluihin. Kyselyn perusteella toiveet rokotuksista eivät näkyneet avoimissa vastauksissa, vaan eniten tukevissa palveluissa painottuivat konkreettiset avut arkeen, kuten siivouspalvelu ja omaishoidon tuen vapaapäivät. Tutkimuksen tuloksia on tarkoitus hyödyntää omaishoidon ja sitä tukevien palvelujen kehittämisessä. Kyselyn tuloksista tullaan tiedottamaan Helsingin kaupungin internetsivuilla keväen 2024 aikana.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Aloitteen mukainen rokotekäytäntö lisää rokotekattavuutta. Rokotusten laajentaminen kotiin tarjoaisi lisäsuojaa omaishoidon asiakkaille ja heidän hoitajilleen. Omaishoidettavissa on asiakkaita, joilla on heikentynyt immunitetti, ja heidän osaltaan aloitteen mukainen rokottaminen toisi mahdollisesti lisäsuojaa. Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta katsoo, että nykyinen rokotuskäytäntö ei aiheuta merkittävää vaaraa omaishoidettavien terveydelle eikä rasita omaishoitajia kohtuuttomasti. Jos omaishoidon tuen asiakkaan tilanne kokonaisuutena arvioituna tarvitsee kotihoidon palveluita, voidaan hänelle avata kotihoidon asiakkuus, jolloin asiakas voidaan rokottaa tarvittaessa kotona nykykäytännön mukaisesti."

09.04.2024 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Soili Partanen, arviointitoiminnan johtaja, puhelin: 09 310 69984
soili.partanen(a)hel.fi

Maarit Sulavuori, perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 62401
maarit.sulavuori(a)hel.fi

Minna Schalin, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 44569
minna.schalin(a)hel.fi

§ 281

Lausunto oikeusministeriölle luonnoksesta hallituksen esitykseksi naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen ja sen valmistelun rangaistavuuden selkeyttämistä, tapon syyteoikeuden vanhentumista ja lapsensurman kumoamista

HEL 2024-005702 T 03 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus antoi oikeusministeriölle seuraavan lausunnon:

Naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomista koskevat kommentit ja huomiot

Hallituksen esitysluonnoksen (16.4.2024) mukaan tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisesta ja sen rangaistavuudesta säädettäisiin rikoslain nykyistä selkeämmin. Naisen sukuelinten silpomista sekä sen valmistelua koskevien ehdotettujen säännösten tavoitteena on vahvistaa naisten ja tyttöjen hengen ja terveyden suojaa sekä heidän ruumiillista koskemattomuuttaan ja seksuaalista itsemääräämisoikeuttaan. Perimmäisenä tavoitteena on edistää naisten ja tyttöjen oikeuksien toteutumista ja estää ympärileikkaukset kokonaan.

Tällä hetkellä sukuelimiä vahingoittavia tekoja arvioidaan rikoslain 21 luvun yleisten pahoinpitelyä koskevien säännösten kautta. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan naisen tai tytön sukuelimen tahallinen vahingoittaminen säädettäisiin rangaistavaksi erillisellä rikoslain 21 lukuun liittäväällä 6 b §:llä. Säännöksen mukaan naisen tai tytön ulkoisen sukuelimen poistaminen kokonaan tai osittain tai sen muu vahingoittaminen rangaistaisiin naisen sukuelimen silpomisena, josta rangaistukseksi voitaisiin tuomita vankeutta yhdestä kymmeneen vuotta. Myös yritys olisi rangaistava.

Helsingin kaupunki pitää tätä esitystä kannatettavana. Naisten ja tyttölasten silpomiseen liittyvät seuraukset voivat olla kauaskantoisia ja moninaisia, niin fysiologisia, psykologisia kuin sosiaalisia haittavaikutuksia. Yleinen tietoisuuden lisääminen ja silpomisen tunnistaminen väkivallan muotona on keskeistä silpomisen ehkäisemiseksi. Sääntelyyn perustavalla ohjauksella voidaan ainakin osin vaikuttaa asenteisiin, joita tyttölasten silpomiseen joissain kulttuuriperinteissä liittyy. Kohdennetut säännökset selkeyttäisivät nykytilaa kieltämällä kaikenlaiset naisen tai tytön ulkoiseen sukuelimeen kohdistuvat vahingoittamisteot sekä tällaisten tekojen valmistelun.

Helsingin kaupungilla on laadittu ja päivitetty oma kaupunkitasoinen ohjeistus silpomisen ennaltaehkäisemiseksi sekä epäiltyjen silpomista-

pausten hoitamiseen peruspalveluissa ja lastensuojelussa. Suunniteltu laki vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön sekä muiden lasten ja perheiden kanssa työskentelevien sitoutumista naisiin ja tyttöihin kohdistuvan haitallisen perinteen puheeksi ottamiseen esimerkiksi neuvolassa, terveydenhuollossa ja perhepalveluissa sekä varhaiskasvatuksessa ja koulutoimessa. Säätelyyn nojaavalla puheeksi ottamisella voidaan ammattilaisten toimesta myös purkaa asiaan liittyviä tabuja, jotka mahdollistavat haitallisen perinteen jatkumisen.

Alaikäistä lasta koskevissa silpomisepäilytilanteissa lastensuojelu vastaa tilanteen ja tuen tarpeen selvittämisestä ja tarjoamisesta yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Lastensuojelussa silpomisepäilyt selvitetään kuten muut lapsiin kohdistuvat väkivaltaepäilyt. Kiireellisen lastensuojelun tarve arvioidaan välittömästi ja tarvittaessa ryhdytään lastensuojelulain mukaisiin toimenpiteisiin.

Erillisellä säännöksellä voidaan helpottaa ammattilaisten työtä naiseen tai tyttöläpseen kohdistuneen rikoksen tunnistamisessa. Näin voidaan parantaa tällaisten rikosten uhreiksi joutuvien henkilöiden asemaa ja oikeusturvaa ja mahdollistaa myös uhrille tarvittava apu ja tuki.

Naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen valmistelua koskevat kommentit ja huomiot

Esitysluonnoksen mukaan myös naisen sukuelinten silpomisen valmistelu säädettäisiin rangaistavaksi erillisellä säännöksellä rikoslain 21 luvun 6 c §:ssä.

Naisen sukuelinten silpomisen valmistelun kriminalisointi voi osaltaan auttaa rikosten ehkäisyssä. Tällaisella erillisellä ja tarkkarajaisella säännöksellä voitaneen helpottaa lasten ja perheiden kanssa työskentelevien ammattilaisten arviointityötä myös valmisteilla olevan rikoksen tunnistamisessa. Tämä voi osaltaan vahvistaa puheeksi ottamisen ja preventiivisen puuttumisen mahdollisuuksia lastensuojelutyössä.

Rikosoikeudellista vanhentumista koskevat kommentit ja huomiot

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että alle 18-vuotiaaseen henkilöön kohdistuneen naisen sukuelinten silpomisen ja ehdotetun rikoslain 21 luvun 6 c §:n mukaisen naisen tai tytön alistumaan pakottamista tai järjestämistä koskevan rikoksen syyteoikeuden vanhentumisaika alkaisi siitä, kun asianomistaja on täyttänyt 18 vuotta.

Erityinen syyteoikeuden vanhentumisajan alkamisajankohta voi parantaa etenkin sellaisten asianomistajien asemaa, joille sukuelinten silpominen on tehty hyvin nuorena. Alaikäisellä lapsella ei välttämättä ole käsitystä siitä, että häneen on kohdistettu rikos, tai hän ei välttämättä

13.05.2024

koe mahdollisuutta tuoda asiaa esiin, jos rikokseen osalliset henkilöt vastaavat hänen tosiasiallisesta hoidostaan ja huolenpidostaan. Lapsi on tyypillisesti lojaali vanhemmilleen ja suvulleen sekä mahdollisesti laajemmalle yhteisölle. On tärkeää, että rikoksen uhriksi joutuneella asianomistajalla on täysi-ikäistymisen jälkeen riittävästi aikaa saattaa asia tutkittavaksi ja rikoksen tekijät rikosoikeudelliseen vastuuseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 18.4.2024
- 2 HE-luonnos 16.4.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Oikeusministeriö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikeusministeriö pyytää 23.5.2024 mennessä lausuntoa naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen ja sen valmistelun rangaistavuuden selkeyttämistä, tapon syyteoikeuden vanhentumista ja lapsensurman kumoamista koskevasta luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Lausuntopyyntö on liitteenä 1. Lausunto pyydetään antamaan lausuntopalvelussa. Luonnos hallituksen esitykseksi on liitteenä 2.

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus. Asian pe-

13.05.2024

Asia/3

riaatteellisen ja taloudellisen merkityksen ollessa vähäinen, kaupungin esitykset tai lausunnot antaa se kaupungin viranomainen, jonka tehtäviin asia kuuluu.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 18.4.2024
- 2 HE-luonnos 16.4.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Oikeusministeriö

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala 2.5.2024

HEL 2024-005702 T 03 00 00

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle koskien naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen ja sen valmistelun rangaistavuuden selkeyttämistä:

”Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan lausuntoa kaupunginhallitukselle koskien naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen ja sen valmistelun rangaistavuuden selkeyttämistä. Lausunnon määräaika on 2.5.2024.

Naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomista koskevat kommentit ja huomiot

Hallituksen esitysluonnoksen (16.4.2024) mukaan tyttöjen ja naisten sukuelinten silpomisesta ja sen rangaistavuudesta säädettäisiin rikos-

laissa nykyistä selkeämmin. Naisen sukuelinten silpomista sekä sen valmistelua koskevien ehdotettujen säännösten tavoitteena on vahvistaa naisten ja tyttöjen hengen ja terveyden suojaa sekä heidän ruumiillista koskemattomuuttaan ja seksuaalista itsemääräämisoikeuttaan. Perimmäisenä tavoitteena on edistää naisten ja tyttöjen oikeuksien toteutumista ja estää ympärileikkaukset kokonaan.

Tällä hetkellä sukuelimiä vahingoittavia tekoja arvioidaan rikoslain 21 luvun yleisten pahoinpitelyä koskevien säännösten kautta. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan naisen tai tytön sukuelimen tahallinen vahingoittaminen säädettäisiin rangaistavaksi erillisellä rikoslain 21 lukuun liittäväällä 6 b §:llä. Säännöksen mukaan naisen tai tytön ulkoisen sukuelimen poistaminen kokonaan tai osittain tai sen muu vahingoittaminen rangaistaisiin naisen sukuelimen silpomisena, josta rangaistukseksi voitaisiin tuomita vankeutta yhdestä kymmeneen vuotta. Myös yritys olisi rangaistava.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää tätä esitystä kannatettavana. Naisten ja tyttölasten silpomiseen liittyvät seuraukset voivat olla kauaskantoisia ja moninaisia, niin fysiologisia, psykologisia kuin sosiaalisia haittavaikutuksia. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala toteaa, että yleinen tietoisuuden lisääminen ja silpomisen tunnistaminen väkivallan muotona on keskeistä silpomisen ehkäisemiseksi. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala arvioi, että sääntelyyn perustuvalla ohjauksella voidaan ainakin osin vaikuttaa asenteisiin, joita tyttölasten silpomiseen joissain kulttuuriperinteissä liittyy. Kohdennetut säännökset selkeyttäisivät nykytilaa kieltämällä kaikenlaiset naisen tai tytön ulkoiseen sukuelimeen kohdistuvat vahingoittamisteot sekä tällaisten tekojen valmistelun.

Helsingin kaupungilla on laadittu ja päivitetty oma kaupunkitasoinen ohjeistus silpomisen ennaltaehkäisemiseksi sekä epäiltyjen silpomistausten hoitamiseen peruspalveluissa ja lastensuojelussa. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala katsoo, että suunniteltu laki vahvistaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön sekä muiden lasten ja perheiden kanssa työskentelevien sitoutumista naisiin ja tyttöihin kohdistuvan haitallisen perinteen puheeksi ottamiseen esimerkiksi neuvolassa, terveydenhuollossa ja perhepalveluissa sekä varhaiskasvatuksessa ja koulutoimessa. Sääntelyyn nojaavalla puheeksi ottamisella voidaan ammattilaisten toimesta myös purkaa asiaan liittyviä tabuja, jotka mahdollistavat haitallisen perinteen jatkumisen.

Alaikäistä lasta koskevissa silpomisepäilytilanteissa lastensuojelu vastaa tilanteen ja tuen tarpeen selvittämisestä ja tarjoamisesta yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Lastensuojelussa silpomisepäilyt selvitetään kuten muut lapsiin kohdistuvat väkivaltaepäilyt. Kiireellisen las-

tensuojelun tarve arvioidaan välittömästi ja tarvittaessa ryhdytään lastensuojelulain mukaisiin toimenpiteisiin.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala katsoo, että erillisellä säännöksellä voidaan helpottaa ammattilaisten työtä naiseen tai tyttölapseen kohdistuneen rikoksen tunnistamisessa. Näin voidaan parantaa tällaisten rikosten uhreiksi joutuvien henkilöiden asemaa ja oikeusturvaa ja mahdollistaa myös uhrille tarvittava apu ja tuki.

Naisten ja tyttöjen sukuelinten silpomisen valmistelua koskevat kommentit ja huomiot

Esitysluonnoksen mukaan myös naisen sukuelinten silpomisen valmistelu säädettäisiin rangaistavaksi erillissäännöksellä rikoslain 21 luvun 6 c §:ssä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala arvioi, että naisen sukuelinten silpomisen valmistelun kriminalisointi voi osaltaan auttaa rikosten ehkäisyssä. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala katsoo, että tällaisella erillisellä ja tarkkarajaisella säännöksellä voitaneen helpottaa lasten ja perheiden kanssa työskentelevien ammattilaisten arviointityötä myös valmisteilla olevan rikoksen tunnistamisessa. Tämä voi osaltaan vahvistaa puheeksi ottamisen ja preventiivisen puuttumisen mahdollisuuksia lastensuojelutyössä.

Rikosoikeudellista vanhentumista koskevat kommentit ja huomiot

Hallituksen esitysluonnoksessa ehdotetaan, että alle 18-vuotiaaseen henkilöön kohdistuneen naisen sukuelinten silpomisen ja ehdotetun rikoslain 21 luvun 6 c §:n mukaisen naisen tai tytön alistumaan pakottamista tai järjestämistä koskevan rikoksen syyteoikeuden vanhentumisaika alkaisi siitä, kun asianomistaja on täyttänyt 18 vuotta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala arvioi, että erityinen syyteoikeuden vanhentumisajan alkamisajankohta voi parantaa etenkin sellaisten asianomistajien asemaa, joille sukuelinten silpominen on tehty hyvin nuorena. Alaikäisellä lapsella ei välttämättä ole käsitystä siitä, että häneen on kohdistettu rikos, tai hän ei välttämättä koe mahdollisuutta tuoda asiaa esiin, jos rikokseen osalliset henkilöt vastaavat hänen tosiasiallisesta hoidostaan ja huolenpidostaan. Lapsi on tyypillisesti lojaa-li vanhemmilleen ja suvulleen sekä mahdollisesti laajemmalle yhteisölle. Muun muassa näistä syistä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala pitää tärkeänä, että rikoksen uhriksi joutuneella asianomistajalla on täysi-ikäistymisen jälkeen riittävästi aikaa saattaa asia tutkittavaksi ja rikoksen tekijät rikosoikeudelliseen vastuuseen.

Muut esitykseen liittyvät kommentit ja huomiot

13.05.2024

Asia/3

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla ei ole muuta kommentoitavaa.”

Lisätiedot

Aule Lille, lastensuojelun sosiaalityön päällikkö, puhelin: 09 310 43645
aule.lille(a)hel.fi

Terja Hannola, toiminnansuunnittelija, puhelin: 09 310 39043
terja.hannola(a)hel.fi

13.05.2024

Asia/4

§ 282

V 29.5.2024, Pakkalan keskuskeittiön korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelma ja omavelkaisen takauksen myöntäminen Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 -yhtiölle

HEL 2024-004343 T 10 06 00

Päätös

A) Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Pakkalan keskuskeittiön korvaavan uudisrakennuksen 4.4.2024 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on 7 415 brm² ja siten, että keskuskeittiön uudisrakennus tulee Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 -yhtiön omistukseen.

Samalla kaupunginvaltuusto myöntää Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 -yhtiölle enintään 43 800 000 euron määräisen kaupungin omavelkaisen takauksen ilman vastavakuutta kaupungin palvelukeskusliikelaitoksen käyttöön rakennettavan keskuskeittiö elintarviketerminaalilla -hankkeen investointimenon rahoittamiseksi siten, että haettava takaus kattaa nostettavien pitkäaikaisten lainojen pääoman, korot, viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut. Nostettavien lainojen laina-aika saa olla enintään 30 vuotta.

B) Kaupunginhallitus hyväksyi, ehdolla että kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösehdotuksen A) kohdan, uudisrakennusta koskevan osakekannan merkitsemisen kaupungin omistukseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 09 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma, päivätty 5.4.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Otteen liitteet

13.05.2024

Asia/4

Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tarpeellisuus

Palvelukeskusliikelaitoksen (Palvelukeskus Helsinki) käytössä oleva Pakkalan keskuskeittiö toimii kaupungin kokonaan omistaman Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 -yhtiön kiinteistössä Vantaalla osoitteessa Pakkalantie 30. Tontin ja rakennuksen omistaa Kiinteistö Oy AB Pakkalantie 30.

Nykyinen keskuskeittiö on tehtyjen selvitysten perusteella elinkaarensa päässä. Pääosin alkuperäisessä kunnossa olevassa keskuskeittiössä on todettu mittavia ja erittäin kiireellisiä korjaustarpeita. Toiminnan jatkumisen edellytyksenä on koko talotekniikan ja kaikkien muiden rakenteiden uusiminen lukuun ottamatta kantavaa runkoa. Keskuskeittiön tontilla sijaitsee myös koekeittiön sisältävä konttorirakennus, joka on lähestymässä peruskorjausikää. Keskuskeittiön ylläpito- ja huoltokustannukset ovat tuplaantuneet vuodesta 2021.

Palvelukeskus Helsinki tuottaa Pakkalan keskuskeittiön lakisääteiset ruokapalvelut kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle. Keskuskeittiö huolehtii ruokapalvelusta lähes 400 toimipisteeseen kuten päiväkoteihin, oppilaitoksiin ja kouluihin. Keskuskeittiössä työskentelee noin 60 työntekijää, jotka valmistavat keskimäärin 60 000 annosta päivässä. Pakkalan keskuskeittiön nykyisessä toiminnassa ruokaa tuotetaan vuosittain 2,1 milj. kiloa. Määrä sisältää perus- ja erityisruoat, kotiateriat ja yksittäispakatut välitystuotteet. Kaupungin ruokapalvelujen järjestäminen ja turvaaminen edellyttävät nykyisen keskuskeittiön suhteen pikaisia toimia.

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta on 15.5.2023 § 31 hyväksynyt keskuskeittiöhankkeen tarveselvityksen sekä hankesuunnittelun pohjaksi vaihtoehdon, jossa nykyinen keskuskeittiö korvataan elintarviketerminaalitoiminnon sisältävällä keskuskeittiöllä, laajentaen nykyistä yhteistoimintaa puolivalmisteiden ja valmisruokien osalta elintarviketeollisuuden kanssa. Uusi keskuskeittiö elintarviketerminaalilla varmistaa laadukkaan ja tehokkaan ruoan valmistamisen, lämmittämisen ja jake-lun satojen toimipisteiden keittiöihin ympäri Helsinkiä.

Hankesuunnitelma

Hankkeen tavoitteena on moderni, energia- ja kustannustehokas elintarviketerminaalitoiminnan sisältävä keskuskeittiö, jossa henkilöstö viihtyy ja joka tuottaa terveellistä ja monipuolista ruokaa asiakkaille. Toiminta muokkautuu tuleviin tarpeisiin sujuvalla yhteistyöllä elintarviketeollisuuden kanssa. Uusi keskuskeittiö elintarviketerminaalilla kykenee varmistamaan tuotannollisesti jopa 3,4 milj. kg (+ / - 15 %) vuotuiset ruokatoimitukset, jotka muodostuvat keskuskeittiön noin 2,3 milj. kg kapasiteetista ja elintarviketerminaalin noin 1,1 milj. kg (+ / - 15 %) kapasiteetista.

Hankkeessa parannetaan keskuskeittiön toiminnallisuutta ja ajanmukaistetaan ruoan kustannustehokasta valmistusta nykyvaatimusten mukaiseksi. Talotekniset järjestelmät toteutetaan kiinteistön energiatehokkuutta parantaen. Hanke on tarkoitettu suunnitella ja toteuttaa kovaa kulutusta kestäväksi. Hanke toteutetaan nykymääräysten ja -säädösten mukaisesti. Rakennuksen käyttöikä on 50 vuotta.

Uuden Pakkalan keskuskeittiön myötä saadaan kustannushyötyjä talotekniikan, modernien energiaratkaisujen ja automaation kautta. Terminaalitoiminnot mahdollistavat aiempaa tehokkaammat hankinnat ja logistiikan. Yhteistyötä elintarviketeollisuuden kanssa lisätään suunnitelmallisesti huomioiden tuotteiden hinta- ja laatu- ja laatulähtökohdat. Tuottavuutta parannetaan prosesseja kehittämällä ja huomioiden ympäristövaikutukset. Investointi huomioiden ruoan kilohinta toimitusvalmiina tulee olla indeksikorjattuna 5 – 7 % vähemmän kuin vuonna 2021 (6,26 euroa/kg).

Suunniteltu uusi keskuskeittiö, joka varustetaan myös elintarviketerminaalilla, mahdollistaa kaupungin väestönkasvua tukevan ruokapalvelun taloudellisesti ja ekologisesti tehokkaalla tavalla. Toimintamalli mahdollistaa myös varautumisen ruokatuotannon volyymin vaihteluun niin vuositasolla kuin tulevana vuosikymmeninä. Hankkeessa huomioidaan rakennuksen sekä tulevan ruoantuotannon huomattavasti pienemmät ympäristövaikutukset. Rakennus itsessään tulee olemaan energiatehokas ja se tulee hyödyntämään tehokkaasti esimerkiksi ruoanvalmistuksessa syntyvää lämpöä. Valmistusprosessit ja uudenaikaiset koneet sekä optimoitu logistiikka puolestaan vähentävät ruoanvalmistuksen hiilijalanjälkeä. Sähkönkulutuksen on arvioitu puolittuvan.

Uuden keskuskeittiön modernit puitteet ja huomattavasti sujuvammat nykyaikaiset tuotantoprosessit sekä uudenaikaiset tilat ja koneet mahdollistavat myös henkilöstön osalta mielekkäämmän ja ergonomisemman työn sekä esimerkiksi joustavamman työvuorosuunnittelun. Henkilöstölle on myös tarjolla uudenlaisia työtehtäviä sekä mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen ruokatuotannossa.

Uusi keskuskeittiö elintarviketerминаalilla rakennetaan samalle tontille nykyisen keskuskeittiön kanssa. Pakkalan tontti sijaitsee keskeisten liikenneväylien liitoskohdassa. Lisäksi tontin asemakaavan mukainen rakennusoikeus 12 000 k-m² mahdollistaa toisen rakennuksen toteuttamisen tontille.

Hankesuunnittelu on tehty kaupunkiympäristön toimialan, Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30:n ja Työmaahuolto Oy Ab:n yhteistyönä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan vahvistaman väestöennusteeseen pohjautuvan volyymitarpeen pohjalta. Hankkeen suunnitteluun on osallistunut useita kokeneita elintarvikealan suunnittelijoita sekä laajasti Palvelukeskus Helsingin ja Työmaahuolto Oy Ab:n henkilöstöä ja ruokapalvelun ammattilaisia. Henkilöstön kanssa on pidetty useita keskustelu- ja infotilaisuuksia.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Hankkeen laajuus

Rakennuksen kerrosala on hankkeen toteuduttua noin 6 900 k-m² (lisäksi ulkotilaa noin 500 m²).

Kerrosala jakautuu karkeasti ottaen siten, että tuotannon osuus on vajaat 1 700 k-m², logistiikan osuus on hiukan yli 2 800 k-m², teknisiin tiloihin on varattu noin 300 k-m² ja 1. kerroksessa sijaitseviin tukitoimintoihin noin 400 k-m², kun taas 2. kerroksen tukitoimintoihin on varattu karkeasti 1 700 k-m². Lisäksi kylmää ulkotilaa on arviolta 500 k-m².

Rakentamiskustannukset

Hankkeen arvonnalisäverottomat rakentamiskustannukset ovat 41 miljoonaa euroa kustannustasossa maaliskuu 2024. Tämän lisäksi rakentamisen aikaiset rahoituskustannukset on arvioitu olevan 2,8 miljoonaa euroa.

Vuoden 2024 talousarvion liitteenä olevan vuokra- ja osakekohteiden suunnitteilla olevat uudis- ja peruskorjaushankkeet vuosina 2024–2033 -luettelon mukaisesti hanke on suunniteltu toteutettavaksi siten, että keskuskeittiön tilat ovat käytössä 2026–2056 ja arvioitu pääomavastikekustannus on 1,1 milj. euroa vuodessa.

Hankkeen rahoitus

Hanketta on valmisteltu siten, että uudisrakennus tulee Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 -yhtiön omistukseen ja uudisrakennusta koskeva osakekanta merkitään Helsingin kaupungin omistukseen.

Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 rahoittaa hankkeen pitkäaikaisella lainalla. Kiinteistöyhtiö on hakenut kaupungilta enintään 43 800 000 euron (hankkeen enimmäiskustannukset sis. rakentamisaikainen rahoitustarve) määräistä omavelkaista takausta ilman vastatakausta palvelukeskusliikelaitoksen käyttöön rakennettavan keskuskeittiö terminaalilla -hankkeen investointimenon rahoittamiseksi siten, että haettava takaus kattaa nostettavien pitkäaikaisten lainojen pääoman, korot, viivästyskorot sekä mahdolliset lainanhoito- ja perimiskulut.

Tilakustannus palvelukeskusliikelaitokselle

Hankesuunnitelman kustannusarvion mukainen kokonaisvastike palvelukeskusliikelaitokselle on noin 142 000 euroa kuukaudessa eli noin 1,7 miljoonaa euroa vuodessa.

Lopullinen pääomavastike tarkistetaan urakkavaiheen kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Keskuskeittiön nykyinen vastike on 79 792 euroa kuukaudessa ja 957 503 euroa vuodessa.

Väistötilat

Väistötiloille ei ole tarvetta. Korvaava keskuskeittiö rakennetaan nykyisen keskuskeittiön viereen samalle tontille. Vanhojen rakennusten mahdollisesta purkamisesta päätetään myöhemmin erikseen, kun hanke on saatu käyntiin.

Hankkeen aikataulu

Tavoiteaikataulun mukaan rakentaminen alkaa keväällä 2025 ja keskuskeittiö elintarviketerminaalilla otetaan käyttöön kesällä 2027.

Ylläpito

Ylläpitokustannukset laskevat uudessa keskuskeittiössä huomattavasti nykytasosta. Maltillisen tason ylläpitäminen vaatii hyvää huolto- ja korjaussuunnitelmaa. Rakennuksen ylläpidosta vastaa Työmaahuolto Oy Ab.

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunnan lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta on antanut hankesuunnitelmas- ta 24.4.2024, 18 § puoltavan lausunnon ja todennut, että hankesuunni- telma on tarveselvityksen mukainen.

Lausunto on kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Valtiontukiarviointi ja kuntalain 129 §

Sopimuksen Euroopan unionin toiminnasta (SEUT) 107(1) artiklan mukaan jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Valtiontukisääntely tulee sovellettavaksi ainoastaan silloin, kun tuensaajana on SEUT 107 artiklassa tarkoitettu yritys. Yritykseksi katsotaan taloudellista toimintaa harjoittavat yksiköt. Kaikki toiminta, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan markkinoilla, on taloudellista toimintaa. Yksikkö katsotaan aina yritykseksi suhteessa tiettyyn toimintaan. (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettusta valtiontuen käsitteestä EUVL 2016/C 262/01, (jäljempänä käsitetiedonanto kohta 6-16).

Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 harjoittaa sellaista toimintaa, jonka on arvioitu olevan ei-taloudellista luonteeltaan. Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 -yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia omistaa ja hallita tietyllä tontilla olevia rakennuksia. Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 on Helsingin kaupungin 100 prosenttisessa määräysvallassa.

Takaus myönnetään keskuskeittiön rakentamiselle, joka tulee Helsingin kaupungin liikelaitoksen Palvelukeskus Helsingin käyttöön vastikkeita vastaan. Palvelukeskus Helsingin toiminta, jota harjoitetaan osittain Pakkalantien keskuskeittiöltä käsin, ei ole sellaista taloudellista toimintaa, jolla olisi vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. (Komission käsitetiedonanto kohdat 24-25, 28, 196). Palvelukeskus Helsinki eriyttää kirjanpituksensa taloudellisen toimintansa osalta kilpailulain 30 d §:n mukaisesti. Asian arvioinnissa on otettu huomioon komission käsitetiedonannon kohdat, jotka liittyvät infrastruktuurin julkiseen rahoitukseen.

Kokonaisuutena asiassa on arvioitu, ettei Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 harjoita taloudellista toimintaa luovuttamalla keskuskeittiö Palvelukeskus Helsingille vastikkeita vastaan. Täten takaus ei sisällä SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea.

Mikäli Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 vuokraa tiloja eteenpäin kolmansille osapuolille, tulee varmistua siitä, että Helsingin kaupungilta takauksen muodossa saatu taloudellinen etu ei siirry kilpailuilla markkinoilla toimivien yritysten hyväksi. Tällaisessa tilanteessa kolmansille osapuolille vuokratuista tiloista tulee periä markkinahintaista vuokraa.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ei-taloudelliseen toimintaan myönnettyä tukea ei käytetä taloudelliseen toimintaan. Ristiintukeminen

13.05.2024

Asia/4

voidaan sulkea pois pitämällä erillistä kirjanpitoa yksikön harjoittamasta taloudellisesta toiminnasta. Mikäli Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 harjoittaa taloudellista toimintaa on kirjanpito eriytettävä ei-taloudellisesta toiminnasta.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 on osa kaupunkikonsernia. Tytäryhteisöjen lainoittamiseen ja lainojen takaamiseen sisältyvää riskiä pienentää se, että tytäryhteisöt ovat kaupungin omistajaohjauksen ja konsernivalvonnan alla sekä velvollisia noudattamaan toiminnassaan kaupungin konserniohjetta ja kaupungin antamaa konserniohjausta.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisestikaan arvioituna voida katsoa vaarantuvan Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 esitetyn takauksen johdosta.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää hankesuunnitelmista, joiden kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Kuntalain 14 §:n 2 momentin 9 kohdan mukaisesti valtuusto päättää takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää osakkeiden ja osuuksien hankkimisesta ja luovuttamisesta.

Päätöksen täytäntöönpano

Kaupunginhallitus toteaa, että mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösesityksen, tulee kaupunginhallitus päätöksen täytäntöönpanon yhteydessä:

- kehottamaan kaupunginkanslian oikeuspalveluita merkitsemään uudisrakennusta koskeva osakekanta kaupungin lukuun
- oikeuttamaan kaupunginkanslian oikeuspalvelut tekemään takaussitoumukset

Esittelijä

kansliapäällikkö

13.05.2024

Asia/4

Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Tuomo Mäkinen, rahoituspäällikkö, puhelin: 09 310 36321
tuomo.makinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma, päivätty 5.4.2024

Muutoksenhaku

A) Kunnallisvalitus, valtuusto
B) Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote Otteen liitteet
Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 Esitysteksti

Tiedoksi

Palvelukeskusliikelaituksen johtokunta
Oikeuspalvelut

Päätöshistoria

Palvelukeskusliikelaituksen johtokunta 24.04.2024 § 18

HEL 2024-004343 T 10 06 00

Esitys

Palvelukeskusliikelaituksen johtokunta esitti kaupunginhallitukselle 4.4.2024 päivätyn Pakkalan keskuskeittiön korvaavan keskuskeittiön elintarviketerminaalilla hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 7 415 brm² ja rakennuskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 41 miljoonaa euroa maaliskuun 2024 kustannustasossa. Tämän lisäksi rakentamisen aikaiset rahoituskustannukset on arvioitu olevan 2,8 miljoonaa euroa. Hanke toteutetaan Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30 omistukseen.

Samalla johtokunta päätti antaa kaupunginhallitukselle hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon. Palvelukeskusliikelaituksen johtokunta on 15.5.2023 § 31 hyväksynyt keskuskeittiöhankkeen tarveselvityksen. Hankesuunnitelma on tarveselvityksen mukainen.

13.05.2024

Asia/4

Suunniteltu uusi keskuskeittiö, joka on varustettu myös elintarviketerminaalilla, mahdollistaa kaupungin väestönkasvua tukevan ruokapalvelun taloudellisesti ja ekologisesti tehokkaalla tavalla. Toimintamalli mahdollistaa myös varautumisen ruokatuotannon volyymien vaihteluun niin vuositasolla kuin tulevana vuosikymmeninä. Hankkeessa huomioidaan rakennuksen sekä tulevan ruokatuotannon aiempaa huomattavasti pienemmät ympäristövaikutukset. Rakennus itsessään tulee olemaan energiatehokas ja hyödyntää tehokkaasti esim. ruoanvalmistuksessa syntyvää lämpöä. Valmistusprosessit ja uudenaikaiset koneet sekä optimoitu logistiikka puolestaan vähentävät ruoanvalmistuksen hiilijalanjälkeä. Sähkökulutuksen on arvioitu puolittuvan.

Uuden keskuskeittiön modernit puitteet ja huomattavasti sujuvammat nykyaikaiset tuotantoprosessit sekä uudenaikaiset tilat ja koneet mahdollistavat myös henkilöstön osalta mielekkäämmän ja ergonomisemman työn sekä esimerkiksi joustavamman työvuorosunnittelun. Henkilöstölle on myös tarjolla uudenlaisia työtehtäviä sekä mahdollisuuksia osaamisen kehittämiseen ruokatuotannossa.

Rakentamisen hintatasossa on tapahtunut merkittävä muutos vuodesta 2021 vuoteen 2024. Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta kehottaakin Kiinteistö Oy Ab Pakkalantie 30:tä varmistamaan taloudellisesti tehokas toteutus rakentamisen suhdannetilanne huomioiden. Mikäli talouden tilanne kohenee ja rakentamisen kysyntä kasvaa, rakennuskustannukset saattavat lähteä nopeastikin nousuun, joten urakoitsijoiden kilpailutus tulisi aloittaa mahdollisimman pian.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Minna Hoffström

Lisätiedot

Ulla Vuolle, yksikönjohtaja, puhelin: 310 33928
ulla.vuolle(a)hel.fi

13.05.2024

Asia/5

§ 283

V 29.5.2024, Päiväkoti Päiväpirtin ja päiväkoti Topeliuksen korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelma

HEL 2023-009092 T 10 06 00

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Päiväkoti Päiväpirtin ja päiväkoti Topeliuksen korvaavan uudisrakennuksen 25.1.2024 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen laajuus on noin 2 054 brm² ja enimmäishinta arvonlisäverottomana on 10 650 000 euroa marraskuun 2023 kustannustasossa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma, Lpk Päiväpirtti korvaava uudisrakennus, 25.1.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tarpeellisuus

Taka-Töölössä sijaitsevien päiväkoti Päiväpirtin ja päiväkoti Topeliuksen tilat ovat riittämättömät alueen palvelutarpeelle. Päiväkoti Päiväpirtin nykyiset tilat ovat huonokuntoiset ja peruskorjauksen tarpeessa, eivätkä ne kaikilta osin tue varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista. Päiväkoti Topelius toimii epätarkoituksenmukaisissa tiloissa kerrostalon kahdessa ensimmäisessä kerroksessa.

Uusimman väestöennusteen mukaan Taka-Töölön alueen varhaiskasvatusikäisten lasten määrässä ei ole tapahtumassa muutoksia vuosina

2021-2030. Alueen varhaiskasvatuspaikoille on kuitenkin enemmän kysyntää kuin tarjontaa.

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Uuden toimipisteen laajuudessa on huomioitu koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitykseen liittyvä väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala luopuu nykyisistä uudisrakennuksen tieltä purettavista päiväkotitiloista Päiväpirtin tiloista ennen uudishankkeen rakennustyön aloittamista ja päiväkotitiloista Päiväpirtti siirtyy väistötiloihin. Lisäksi kasvatuksen ja koulutuksen toimiala luopuu päiväkotitiloista Topeliuksen tiloista kun toiminta siirtyy uusiin tiloihin hankkeen valmistuttua. Yksikön lakkauttaminen tuodaan erikseen päätettäväksi kasvatus- ja koulutuslautakuntaan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 10.11.2020, 273 § hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen.

Hankesuunnitelma

Uudishankkeen tarkoituksena on korvata nykyiset päiväkotitiloista Päiväpirtin purettavat tilat osoitteessa Rajasaarentie 6 ja päiväkotitiloista Topeliuksen tilat osoitteessa Rajasaarentie 3. Korvaava uudisrakennus rakennetaan Taka-Töölössä sijaitsevaan Sibeliuksen puistoon päiväkotitiloista Päiväpirtin nykyiselle tontille.

Voimassa olevassa asemakaavassa tontti on määritelty julkisten lähi palvelurakennusten korttelialueeksi (YL). Tontille ollaan laatimassa asemakaavan muutosta (nro 12788), jolla nykyisen päiväkodin tontille on tarkoitus osoittaa lisärakennusoikeutta uutta päiväkotirakennusta varten.

Rakennettavassa päiväkodissa tullaan järjestämään varhaiskasvatusta ja esiopetusta 1–6-vuotiaille lapsille. Korvaavaan uudisrakennukseen suunnitellaan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen käyttöön 168 tilapaikkaa. Näistä siirtyviä tilapaikkoja on 119. Alueelliseen tilatarpeeseen vastataan 49 uudella tilapaikalla. Tarveselvitysvaiheessa tilapaikkoja oli 150. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palveluverkkoyksikössä tarvetta tarkasteltiin uudelleen hankesuunnittelun alkuvaiheessa, jolloin tilapaikkamäärää tarkennettiin.

Hankesuunnitelma perustuu vuonna 2021 päiväkodin uudisrakennuksen rakentamisesta käytyyn yleiseen arkkitehtuurikilpailuun. Voittaneen ehdotuksen suunnitelmaa on hankesuunnittelun aikana kehitetty kun-

nioittaen kilpailun voittaneen ehdotuksen arkkitehtuuria. Rakennuksen ulkonäkö, muoto ja sisätilojen ratkaisut ovat säilyneet, joskin teknisten tilojen vaatimusten johdosta ensimmäinen kerros on hieman laajentunut tontin itäreunalla.

Toteutettavissa tiloissa voidaan joustavasti järjestää varhaiskasvatusta ja esiopetusta alueen muuntuviin tarpeisiin. Tilojen joustava käyttö on huomioitu tilojen mitoittamisessa. Korvaavan uudisrakennuksen valmistuttua nykyisistä tiloista luovutaan.

Tiloilla mahdollistetaan nykyisen varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan järjestäminen. Uudisrakennuksen myötä käyttöön saadaan ajanmukaiset ja viihtyisät tilat, joissa voidaan järjestää monipuolista toimintaa. Tilat suunnitellaan siten, että niissä on mahdollista järjestää asukkaiden ja paikallisten yhteisöjen toimintaa ja tapahtumia.

Hankkeen yhteydessä olemassa olevan päiväkodin leikkipihan varustus uusitaan ja varustetaan paremmin palvelemaan päiväkodin monipuolisia tarpeita. Hankkeessa toteutettavan pihan lisäksi päiväkotitulee hyödyntämään viereistä Sibeliuksen puistoa toiminnassaan.

Uudisrakennus suunnitellaan ja rakennetaan voimassa olevien rakennusmääräysten sekä kaupungin omien suunnitteluohjeiden mukaisesti. Tilat suunnitellaan terveellisiksi, turvallisiksi ja viihtyisiksi. Rakentamisen ilmastovastuullisuus näkyy hankkeessa hiilijalanjäljen huomioimisena, rakennusmateriaalien valinnassa ja aurinkoenergian hyödyntämisessä.

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan, kaupunginmuuseon, katu- ja liikennesuunnittelun, ympäristökeskuksen ja pelastuslaitoksen edustajia, esteettömyysasiamiestä sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Hankesuunnitelma on liitteenä 1.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstön osallistaminen

Käyttäjiä on kuultu käyttäjäkokouksissa. Käyttäjien osallistaminen suunnitteluun sitouttaa kaikki tahot suunnitelman tavoitteisiin. Päiväkodin edustajat ovat osallistuneet hankkeen valmisteluun tuoden tilasuunnitteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman. Henkilökuntaa osallistetaan käyttäjäkokousten kautta suunnitelmien jatkokehittämiseen.

Hankkeen laajuus

Hankkeen laajuus on noin 2 054 brm², 1 404 htm².

Rakentamiskustannukset

Hankkeen kustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä enintään 10 650 000 euroa marraskuun 2023 kustannustasossa.

Tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle

Uudisrakennuksen sisäinen kuukausivuokra on 37,43 euroa/htm², josta pääomavuokran osuus on 28,08 euroa/htm². Kuukausivuokra on yhteensä noin 52 550 euroa kuukaudessa ja noin 630 603 euroa vuodessa. Neliövuokran perusteena on huoneistoala 1 404 htm².

Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan urakkavaiheen kustannusten mukaan. Ylläpitoavuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Hankkeen rahoitus

Talousarvion 2024 liitteenä olevassa talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2024–2033 on hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle varattu yhteensä 10 650 000 euroa siten, että toteutus on vuosina 2024–2026.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankkeen toteutus- ja ylläpitovastuut ovat kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden tilat-palvelulla.

Rakennustöiden on tarkoitus alkaa tammikuussa 2025 ja valmistua heinäkuussa 2026. Tavoiteaikataulun mukaan toiminta tiloissa alkaa elokuussa 2026.

Väistötilat

Päiväkoti Päiväpirtin toiminta siirtyy väistötiloihin uudishankkeen valmistumiseen saakka. Väistötilat järjestetään Mäntymäen paviljongissa osoitteessa Mäntymäentie 1. Väistötila on ratkaistu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä tilojen käyttäjiä osallistaen jo aikaisemmassa väistötilan käyttöönottovaiheessa. Väistötilojen arvioitu tilakustannus kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle on enintään 50,81 euroa/m² kuukaudessa eli noin 802 092 euroa vuodessa.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on 30.6.2022, 77 § päättänyt Mäntymäen väistötiloista. Päätös on oheismateriaalissa.

13.05.2024

Asia/5

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto ja lapsivaikutusten arviointi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 23.4.2024, 91 § antanut korvaavan päiväkodin hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon ja todennut, että hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Lausunto on kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Tilojen ja pihan toteutuksella varmistetaan lapsille turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö. Liikenteen suunnittelulla varmistetaan lasten turvalliset kevyen liikenteen yhteydet rakennukseen ja sen lähialueille. Suunnittelussa on otettu huomioon lasten turvallinen siirtyminen lähialueen virkistys-, liikunta- ja kulttuuripalveluihin.

Toimivalta

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma, Lpk Päiväpirtti korvaava uudisrakennus, 25.1.2024

Oheismateriaali

1 Hankesuunnitelman liitteet
2 Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston päätös väistötiloista 30.6.2022 § 77

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.04.2024 § 91

13.05.2024

Asia/5

HEL 2023-009092 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 25.1.2024 päivätystä päiväkotit Päiväpirtin hankesuunnitelmasta (liite 1).

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt 10.11.2020 osoitteen Rajasaarentie 6 rakennettavan korvaavan uudisrakennuksen tarveselvityksen. Hankesuunnitelma on tarveselvityksen mukainen.

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuuta kiinnitettävän tilojen valmistumiseen sovitussa aikataulussa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työkennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuran ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Miia Kemppi

Lisätiedot

Ilari Suomalainen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 86492
ilari.suomalainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 08.02.2024
§ 13

HEL 2023-009092 T 10 06 00

Rajasaarentie 6, 2821U20112

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

13.05.2024

Asia/5

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle osoitteeseen Rajasaarentie 6 toteutettavan korvaavan uudisrakennuksen 25.1.2024 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäishinta arvonlisäverottomana on 10 650 000 euroa marraskuun 2023 kustannustasossa ja laajuus noin 2054 brm² ehdolla, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Käsittely

08.02.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektiarkkitehti Robert Hanson. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Robert Hanson, projektiarkkitehti, puhelin: 09 310 33559
robert.hanson(a)hel.fi

13.05.2024

Asia/6

§ 284

V 29.5.2024, Valtioneuvoston linnan asemakaavan muutos (nro 12799)

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12799 kartta, päivätty 24.10.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12799 selostus, päivätty 24.10.2023, päivitetty Kylk:n 7.11.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 2.5.2023, täydennetty 24.10.2023
- 4 ELY-keskuksen suojelupäätös
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Muistutus, Rakennusperintö-SAFA, 30.5.2023
- 7 Muistutus, Suomen Arkkitehtiliitto, 31.5.2023
- 8 Muistutus, Kruununhaan asukasyhdistys ry, 10.11.2023
- 9 Muistutus, ICOMOSin Suomen osasto r.y, 30.5.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin 1 sekä katualueiden asemakaavan muutoksen 24.10.2023 päivätyn piirustuksen nro 12799 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelia 1 sekä katualuetta (osa Snellmaninkatua ja Hallituskatua). Korttelin tontilla 4 osoitteessa Snellmaninkatu 1 sijaitsee vuosina 1822 - 1853 rakennettu empiretyylinen rakennuksen ulkokehä ja vuosina 1897 - 1900 sisäpihalle rakennettu entinen painotalo (Valtioneuvoston linna), joka on valtion keskushallinnon käytössä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on 7.6.2022 rakennusperintölain nojalla antamallaan päätöksellä (UUDE-LY/10762/2021, suojelupäätös) suojellut Valtioneuvoston linnan lukuun ottamatta sisäpihalla sijaitsevaa painotalona toiminutta rakennuksen osaa (entinen painotalo).

Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa korttelin säilyminen edelleen alkuperäisessä valtion keskushallinnon käytössä laajentamalla Valtioneuvoston linnaa nykyaikaisella hallinto- ja toimistorakennuksella, joka säästää alkuperäiset vanhat ulkokehän rakennukset rakennusteknisesti ja tilallisesti raskailta muutoksilta. Sisäpihalle rakennettavan uudisrakennuksen tieltä joudutaan purkamaan entisenä painotalona toiminut rakennuksen osa, niin kutsuttu pihasiipi. Tavoitteena on parantaa merkittävästi ylimmän valtiojohdon työskentelyedellytyksiä ja turvallisuutta.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty mahdollistamaan sisäpihalle rakennettavan uudisrakennuksen rakentaminen siten, että se ei muuta Helsingin merellistä julkisivua eikä suojellun Valtioneuvoston linnan kokonaisuuden roolia kaupunkikuvassa ja pitkissä kaupunkitilan näkymissä.

Uudisrakentamisen ja olemassa olevan rakennusosan kerrosala on yhteensä 26 600 k-m². Uutta virasto- ja hallintotoimintaa palvelevaa kerrosalaa on yhteensä 5 550 k-m². Tontin tehokkuusluku on $et = 2,89$. Lisäksi koko kaava-alueella saa rakentaa pääkäyttötarkoituksen mukaisia ja muita maanalaisia kellaritiloja asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että korttelin nykyinen hallinto- ja virastotoiminta voidaan laajentaa vastaamaan valtionhallinnon tulevaisuuden tarpeisiin ja muutos mahdollistuu vaarantamatta korttelin ulkokehän rakennuksia sovittamattomilta muutospaineilta.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on keskustatoimintojen aluetta merkinnällä C1, liike- ja palvelukeskusta, jonka mukaan aluetta kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Se kuuluu lisäksi valtakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin eli RKY-alueisiin.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 mukaan alue on keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealuetta, jossa on esitetty alueelle olemassa olevat liikennetunnelit, sekä tilavaraus ohjeellista linjausta noudattavalle suunnitellulle liikennetunnelille. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumisista siten, että kaupunkirakennetta kehitetään kestävästi, ensisijaisesti uudistamalla ja täydentämällä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä huomioiden alueiden erityispiirteet.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on Carl Ludvig Engelin suunnittelema 3 - 4-kerroksinen, Aleksanterinkadun puolella osin 2-kerroksinen Valtioneuvoston linna, joka on rakentunut alkuperäisten suunnitelmien mukaiseen asuunsa vuosien 1822 - 1853 aikana osana Helsingin empiretyylistä monumentaalikeskustaa. Korttelipihan keskelle rakennettiin vuosina 1897 - 1900 arkkitehti Ricardo Björnbergin suunnittelema kolmikerroksinen Senaatin kirjapainoa palveleva painotalo. Nykyisen hahmonsa kortteli on saanut Engelin arkkitehtuurin hengessä toteutettujen korotusten ja uudisosien myötä vuoteen 1918 mennessä. Keisarillisen Senaatin talo muuttui keväällä 1917 itsenäisen Suomen Senaatin taloksi ja marraskuussa 1918 siitä tuli Valtioneuvoston linna.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1988.

Korttelialue on valtion omistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille välittömiä kustannuksia. Rakennusoikeuden lisäys keskustassa lisää kuitenkin kaupungin yleisten alueiden ylläpitokustannuksia ja nopeuttaa niiden peruskorjaustiheyttä. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo määritetään maankäyttösopimuksesta käytävien neuvotteluiden yhteydessä.

Kaavamuutoksen johdosta on käyty maankäyttösopimusneuvottelut Senaatti-kiinteistöt Oy:n ja kaupungin välillä. Maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimus on hyväksytty kaupungin puolesta kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 19.3.2024 § 177 ja sopimus on allekirjoitettu.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Museovirasto
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo

Viranomaisten kannanotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat alueella sijaitsevaan mahdolliseen maanalaiseen arkeologiseen kulttuuriperintöön, jonka takia on käytävä muinaismuistolain 13 § edellyttämät neuvottelut, arvoja ja säilyneisyyttä koskevaan arvottamiskaavioon, jota on täydennettävä pihasiiven osalta sekä alueella sijaitsevien tietoliikennekaapeleiden huomioimiseen hyvissä ajoin ennen hankkeen toteutumista. Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että muinaismuistolain mukainen neuvottelu on käyty ja kaavakarttaan on lisätty muinaismuistolain 13 § edellyttämään menettelyyn liittyvä määräys, koskien mahdollisen kohteen riittävien arkeologisten tutkimusten toteuttamista. Arvottamiskaaviota on täydennetty pihasiiven osalta.

Mielipiteet

Mielipide osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistui linnuille vaarallisiin läpinäkyviin lasipintoihin. Mielipide on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että mielipiteessä esitetyn asian vastineessa todetaan, että suurin osa Valtioneuvoston linnan uudisrakennuksesta rakennetaan julkisivupinnaltaan rapattuna tai luonnonkivistä. Lasiseinäosuudet käsitellään mahdollisuuksien mukaan niin, että linnut huomaavat niitä. Kaavaan ei ole tehty muutoksia mielipiteen johdosta.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 1 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 2.5. - 31.5.2023, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 4 muistutusta. Nähtävilläoloajan ulkopuolella saapui 1 kirje.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat siihen, että ollaan hävittämässä merkittävä kulttuuriperinnön osa Helsingin ydinkeskustan kulttuurialueella mahdollistamalla Valtioneuvoston linnan korttelipihan keskirakennuksen purkaminen ja että virastot eivät noudata laadittuja suosituksia, ohjeita ja lakia kulttuurikohteen suojelemiseksi, kaavoituksen puutteelliseen vuorovaikutukseen, viranomaisten aiemmin omaksettujen suojeluperiaatteiden keventämiseen ja lieventämiseen ja voimassa olevan maakuntakaavan huomiotta jättämiseen. Kaava esitetään palautettavaksi uudelleen valmisteluun siten, että keskeinen piharakennus (entinen painotalo) myös merkitään suojeltavaksi.

Kirjeessä, joka on englanninkielinen, ilmoitetaan, että kansainvälinen ICOMOS ja sen Suomen osasto ovat 21.3.2023 julkaisseet englanninkielisen kulttuuriperintöhälytyksen Helsingin empirekeskustan ja Suomen keskeisen hallintokorttelin rakennusperintöarvoihin kohdistuvasta uhasta ICOMOS:in nettisivustolla.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)
- Museovirasto
- ELY-keskus
- Elisa Oyj
- kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat tietoliikennekaapeleihin, siihen, että alueen vesihuolto on rakennettu valmiiksi eikä asema-kaavan muutos edellytä vesihuollon lisärakentamista, muinaismuistolailla rauhoitetun kiinteän muinaisjännöksen mukaisen alueen kaavakartan määräyksen päivittämiseen ja merkinnän "sm" lisäämiseen kaavakarttaan, korttelipihan kaupunkikuvan hallinnan kirjaamiseen uudisrakennuksen ja aurinkopaneeleiden osalta määräykseen ja siihen, että kaavan tulisi mahdollistaa myös se tilanne, että entinen painotalo säilyy ennallaan.

ELY-keskus on todennut, että kaavan muutosehdotus on sen 7.6.2022 tekemän rakennussuojelupäätöksen mukainen.

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa: Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), kasvatuksen ja koulutuksen toimiala.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, kirjeestä ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Esittelijä toteaa, että kaavasta muistutuksen jättäneet tahot ovat osittain samoja kuin ELY-keskukselle entisestä painotalosta erillisen suojeluesityksen tehneet. ELY-keskus on hylännyt tämän suojeluesityksen 16.2.2024 ja sen tekijät valittaneet hylkäävästä päätöksestä Helsingin hallinto-oikeudelle. ELY-keskuksen 7.6.2022 tekemä rakennussuojelupäätös, jossa painotaloa ei suojeltu, on lainvoimainen.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12799 kartta, päivätty 24.10.2023
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12799 selostus, päivätty 24.10.2023, päivitetty Kylk:n 7.11.2023 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 2.5.2023, täydennetty 24.10.2023
- 4 ELY-keskuksen suojelupäätös
- 5 Osa päätöshistoriaa
- 6 Muistutus, Rakennusperintö-SAFA, 30.5.2023
- 7 Muistutus, Suomen Arkkitehtiliitto, 31.5.2023

13.05.2024

Asia/6

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Asemakaavoitus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.11.2023 § 557

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Hankenumero 5318_9

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 24.10.2023 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12799 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelia 1 sekä katualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävilläoloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin sekä nähtävilläoloajan ulkopuolella kirjallisesti esitettyihin mielipiteisiin. Päätössiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

07.11.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Kajsa Lybeck ja yksikön päällikkö Janne Prokkola. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

ELY-keskukselle ICOMOSin Suomen osasto ry:n, Helsinki-Seura ry:n, Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry:n ja Kruununhaan asukasyhdistys

ry:n kirje 5.11.2023 Rakennusperintölain mukainen suojeluesitys on ollut luottamushenkilöillä tiedossa päätöksentekovaiheessa.

Palautusehdotus:

Tuomas Nevanlinna: "Esitämme hanketta palautettavaksi ja tuotavaksi uudelleen käsiteltäväksi vasta, kun Uudenmaan ELY-keskus on tehnyt ja tiedoksi saattanut päätöksensä ICOMOSin Suomen osasto ry:n, Helsinki-Seura ry:n, Suomen Kulttuuriperinnön Tuki ry:n ja Kruununhaan asukasyhdistys ry:n ELY-keskukselle 6.11.2023 jättämästä esityksestä koskien Valtioneuvoston linnan sisäpihalla sijaitsevan, painotalona tunnetun rakennuksena suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain perusteella ja turvin (498/2010)."

Kannattaja: Amanda Pasanen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Tuomas Nevanlinnan palautusehdotuksen mukaisesti.

Jaa-äännet: 8

Eveliina Heinäluoma, Jenni Hjelt, Otso Kivekäs, Otto Meri, Jenni Pajunen, Katri Penttinen, Risto Rautava, Anni Sinnemäki

Ei-äännet: 5

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mia Haglund, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Mika Raatikainen

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 8–5.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

31.10.2023 Pöydälle

24.10.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 09 310 37052

kajsa.lybeck(a)hel.fi

Janne Prokkola, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37233

janne.prokkola(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 31.5.2023

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Helsingin kaupungin Kaupunkiympäristön asemakaavoituspalvelu on pyytänyt Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa Valtioneuvoston linnan asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12799. Helsingin kaupunginmuseo lausuu asiasta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Museovirasto antaa lausunnon rakennusperinnön suojelun näkökulmasta.

Asemakaavan muutosalue koskee 1. kaupunginosan (Kruununhaka) korttelin 1 tonttia 4, joka sijaitsee osoitteessa Snellmaninkatu 1 sekä katualuetta (osa Snellmaninkatua ja Hallituskatua). Suunnittelualue sijaitsee kokonaisuudessaan muinaismuistolain (295/1963) rauhoittaman kiinteän muinaisjäännöksen Vironniemen Helsingin vanhan asemakaava-alue (tunnus muinaisjäännösrekisterissä 1000006099) alueella. Paikalla sijaitsee historiallisen ajan kaupunkiasutuksen jäännöksiä.

Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa korttelin säilyminen edelleen alkuperäisessä valtion keskushallinnon käytössä, laajentamalla Valtioneuvoston linnaa sisäpihalle rakennettavalla uudisrakennuksella. Sisäpihalta suunnitellaan purettavaksi pihasiiven entisenä painotalona toiminut rakennuksen osa. Tavoitteena on parantaa ylimmän valtiovahdon työskentelyedellytyksiä ja turvallisuutta.

Valtioneuvoston linnan korttelin sisäpihalla sekä korttelia ympäröivien katualueiden kohdalla on kirjallisten lähteiden perusteella sijainnut rakennuksia, tonttialueita ja kulkuväyliä jo 1640-luvulta lähtien. Korttelin piha-alueen ja sitä ympäröivien katualueiden alla saattaa olla historiallisten rakenteiden jäännöksiä, esineistöä sekä kulttuurikerroksia. Tätä olettamusta tukevat myös Valtioneuvoston korttelin rakennusten alta sekä lähiympäristöstä aikaisemmissa arkeologisissa tutkimuksissa tehdyt löydöt ja pihan kairauksissa havaitut tiilien jäännökset. Koska asemakaavan muutos vaikuttaa kiinteään muinaisjäännökseen järjestettiin 6.2.2022 asiaa käsittelevä muinaismuistolain 13. §:n mukainen neuvottelu, jossa sovittiin rakennettavalle alueelle kohdistettavista arkeologisista tutkimuksista.

Asemakaavan muutosehdotuksen kartasta puuttuu suunnittelualueutta koskeva osa-aluemerkintä sm. Kaavakarttaa tulee täydentää tältä osin. Museoviraston antamien ohjeiden perusteella kaupungeissa, jossa on nykyisen rakenteen alla historiallisia kerrostumia tai rakenteita, tulee alue osoittaa asemakaavassa osa-aluemerkinnällä pistekatkoviiva ja sm. Aluemerkintöihin liitetään tässä tapauksessa määräys: ”Muinais-

13.05.2024

muistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös. Alueen kairaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevasta tai siihen liittyvistä suunnitelmista on pyydettävä Helsingin kaupunginmuseon lausunto.” Asemakaavan muutoksen selostukseen tulisi myös lisätä mainita koko muutosaluetta koskevasta sm-merkinnästä.

Muinaismuistolain 13 §:n mukaisten neuvottelujen perusteella tutkitut alueet voidaan poistaa Museoviraston päätöksellä riittävien tutkimusten jälkeen. Valtioneuvoston linnan korttelissa se tarkoittaa tässä tapauksessa vain niitä asemakaavan muutosalueen osia, jotka tullaan nyt tutkimaan ja voidaan sen jälkeen vapauttaa rakentamiselle. Kiinteän muinaisjäänöksen asettamat rajoitukset jäävät kuitenkin muualla asemakaavan muutosalueella voimaan.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 22.9.2022

Lisätiedot

John Lagerstedt, tutkija, puhelin: 310 28328
john.lagerstedt(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 10.03.2023 § 17

HEL 2020-011646 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12799 pohjakartan kaupunginosassa 1 Kruununhaka. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12799
Kaupunginosa: 1 Kruununhaka
Kartoituksen työnumero: 41/2022
Pohjakartta valmistunut: 17.2.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

13.05.2024

Asia/6

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976

kari.rajala(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883

timo.tolkki(a)hel.fi

13.05.2024

Asia/7

§ 285

V 29.5.2024, Sosialidemokraattisen valtuustoryhmän ryhmäaloite toimivasta työvoimapolitiikasta Helsingissä

HEL 2023-012916 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Annukka Sorjonen, Työllisyysjohtaja, puhelin: 09 310 84800
annukka.sorjonen(a)hel.fi
Timo Aulanko, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 34981
timo.aulanko(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite 11.10.2023 Gebhard Elisa Toimivaa työvoimapolitiikkaa Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että työ- ja elinkeinopalveluiden tuottamisen malli rakennetaan siten, että se tapahtuu demokraattisesti valittujen päätöksentekijöiden toimesta. Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupungin päätöksentekojärjestelmään luodaan oma toimiala työ- ja elinkeinopalveluille ja sille vastaava lautakunta.

Kaupunginvaltuusto päätti (13.3.2024 § 59) perustaa 1.1.2025 alkaen keskushallintoon kuuluvan Helsingin kaupungin työllisyyspalveluliiketoiminnan, jonka tehtävänä on huolehtia julkisten työvoimapolitiikan tuottamisesta, kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työikäisten kotoutumisesta edistävien palveluiden tuottamisesta.

Kaupunginhallitus totesi (4.3.2024 § 122), että koska työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu tulee kokonaisuudessaan kaupungille 1.1.2025, on liikelaitosmalli aikataulullisesti tarkoituksenmukainen tapa järjestää työllisyyspalvelut. Kaupunginhallitus totesi, että liikelaitoksen johtokuntaan tullaan nimeämään osittain luottamushenkilöitä ja osittain kaupungin virkahenkilöitä. Demokraattinen ohjaus työllisyyspalveluiden toiminnassa toteutuu johtokunnan lisäksi kokonaisuutta valvovan elinkeinojaoston kautta.

Samalla kaupunginhallitus totesi tarpeen vielä laajemmalle pohdinnalle työvoimapalveluiden järjestämisestä. Tämä voi tarkoittaa, että liikelaitosmalli ei ole pysyvä ratkaisu, vaan asiaa tullaan tarkastelemaan seuraavien strategianeuvottelujen yhteydessä. Kaupunginhallitus kehotti kaupunginkansliaa valmistelemaan strategianeuvotteluihin mennessä kattavan selvityksen te-palveluiden järjestämisestä sisällyttäen siihen myös toimialamallin, virastomallin sekä kaupunginkanslian osastomallin.

Kaupunginkanslia on ryhtynyt toimiin kaupunginhallituksen kehotuksen johdosta. Kaupunginkanslia tulee valmistelemaan selvityksen työvoimapalveluiden järjestämisvaihtoehdoista painottuen liikelaitosmallin lisäksi toimialamalliin, virastomalliin sekä kaupunginkanslian osastomalliin. Tulevassa selvitystyössä tausta-aineistona tullaan hyödyntämään Owl Group Oy:n vuonna 2023 toteuttamaa selvitystä elinvoimapalveluiden järjestämistavasta. Selvitys tarkentui erityisesti kysymykseen työvoimapalveluiden organisoimisesta sekä ammatillisen koulutuksen ja työvoimapalveluiden synergioista.

On tärkeää, että työllisyyspalvelut ja kaupungin muut toiminnot toimivat tiiviissä yhteistyössä. Strategianeuvotteluita varten tehtävässä selvityksessä tullaankin arvioimaan työllisyyspalveluiden yhteistyötä ja suhdetta laajemman elinvoimapalvelun kanssa. Selvityksessä arvioidaan myös työllisyyspalveluiden ja kaupungin muiden toimintojen, kuten esimerkiksi ammatillisen koulutuksen, välistä yhteistyötä ja suhdetta. Selvityksessä tullaan arvioimaan liikelaitosmallista saatuja kokemuksia ja tuloksia, siltä osin kuin ne ovat käytössä strategianeuvotteluiden valmistautumisen aikana. Ottaen huomioon liikelaitoksen toiminnan aloituksen 1.1.2025, kokemukset ja tulokset liikelaitosmallin toiminnasta tulevat olemaan parhaimmillaankin hyvin alustavia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Annukka Sorjonen, Työllisyysjohtaja, puhelin: 09 310 84800
annukka.sorjonen(a)hel.fi
Timo Aulanko, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 34981

13.05.2024

Asia/7

timo.aulanko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 11.10.2023 Gebhard Elisa Toimivaa työvoimapolitiikkaa Helsinkiin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.05.2024

Asia/8

§ 286

V 29.5.2024, Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloite keskusta-alueen elinvoimaisuuden parantamiseksi

HEL 2023-012920 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Anna Villeneuve, erityisasiantuntija, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ryhmäaloite 11.10.2023 Vierunen Maarit Kokoomuksen ryhmäaloite keskusta-alueen elinvoimaisuuden parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että kaupunki teettää ulkopuolisella toimijalla selvityksen valtuustokauden aikana tehtyjen keskustan saavutettavuuteen vaikuttavien liikennehankkeiden kokonaisvaikutuksista. Aloitteessa esitetään lisäksi selvitettävän perusteellisesti niin keskustan yritysten kuin asukkaidenkin näkemyksiä ydinkeskustan kehittämistarpeista, sekä ehdotetaan, että kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä laadittaisiin toimenpideohjelma keskusta-alueen elinvoiman parantamiseksi.

Aloitteessa esitetyn ulkopuolisella toimijalla teetetävän selvityksen tilaaminen on aloitettu markkinavuoropuhelun valmistelulla. Selvityksen yhteydessä tullaan kuulemaan asukkaita ja yrityksiä. Aloitteessa esitetyn toimenpideohjelman valmistelu on myös alkanut. Kaupunginkanslian elinkeino-osasto valmistelee kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyöryhmän ([HELY-työryhmä](#)) yhteistyöasiakirjaa, jonka yhteydessä

13.05.2024

Asia/8

muun muassa kerätään pohjatietoa ja toimijoiden näkemyksiä ydinkeskustan kehittämisestä.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti 12.3.2024, 148 § yksimielisesti palauttaa ko. aloitteesta annettavan lausunnon uuteen valmisteluun niin, että kaupunki teettää vuoden 2024 aikana kaupungin ulkopuolisella toimijalla selvityksen, minkälaisella toimenpidekokonaisuudella voitaisiin parantaa keskusta-alueen elinvoimaisuutta.

Palauttaessaan lausunnon uudelleen valmisteltavaksi, kaupunkiympäristölautakunta huomautti, että vaikka liikenneasiat ovat erittäin tärkeä kokonaisuus elinvoimaisuuden kannalta, selvityksellä ei ole tarkoitus viivyttää liikennejärjestelmän päätöksiä.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Kaupunginkanslian elinkeino-osasto on osallistunut kaupunkiympäristölautakunnan lausuntojen valmisteluun. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka on otsikoitu ryhmäaloitteeksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Anna Villeneuve, erityisasiantuntija, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite 11.10.2023 Vierunen Maarit Kokoomuksen ryhmäaloite keskusta-alueen elinvoimaisuuden parantamiseksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2024 § 268

13.05.2024

Asia/8

HEL 2023-012920 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Anna Villeneuve, erityisasiantuntija, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.04.2024 § 209

HEL 2023-012920 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ryhmäaloitteessa esitetään laadittavaksi ulkoinen selvitys valtuustokauden aikana tehtyjen keskustan saavutettavuuteen vaikuttavien liikennehankkeiden kokonaisvaikutuksista. Lisäksi esitetään selvitettävän perusteellisesti niin keskustan yritysten kuin asukkaidenkin näkemyksiä ydinkeskustan kehittämistarpeista, sekä ehdotetaan, että kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä laadittaisiin toimenpideohjelma keskusta-alueen elinvoiman parantamiseksi.

Saavutettavuus on yksi tärkeä osa Helsingin ydinkeskustan elinvoimaisuutta. Kaupunkiympäristölautakunta on 12.3.2024 kokouksessaan päättänyt, että kaupunki teettää vuoden 2024 aikana kaupungin ulkopuolisella toimijalla selvityksen, minkälaisella toimenpidekokonaisuudella voitaisiin parantaa keskusta-alueen elinvoimaisuutta. Vaikka selvityksessä saatetaan käsitellä myös saavutettavuuden ja liikenteen sujuvuuden teemoja osana ydinkeskustan elinvoimaisuutta, selvityksen laatimisen ei tule viivyttää liikennejärjestelmän päätöksiä.

Selvityksen tilaaminen on alkanut markkinavuoropuhelun valmistelulla. Elinvoimaselvityksen yhteydessä tullaan kuulemaan asukkaita sekä yri-

tyksiä ja näiden näkemyksiä elinvoimaisuutta parantavista toimenpiteistä. Selvitys tulee tuottamaan näkemyksiä siitä, minkälaiset nopeat sekä pidemmän aikavälin toimenpiteet parantaisivat ydinkeskustan liiketoimintaympäristöä. Lisäksi siinä tullaan tunnistamaan asioita, jotka parantaisivat arjen sujuvuutta ja toimivuutta keskustassa asukkaiden näkökulmasta.

Asukkaiden sekä yritysten ja elinkeinoelämän olosuhteiden lisäksi elinvoimaselvityksessä tulee huomioida myös tapahtumat, elämyksellisyys ja kulttuurielämän olosuhteet, sekä tarpeellisessa mittakaavassa muut kaupunkitilalliset ja infrastruktuuriin liittyvät kysymykset. Selvityksessä tulee siis ottaa kantaa erilaisiin aihepiireihin, mutta sen lopputuloksena tulee kuitenkin syntyä kokonaisnäkökulma ydinkeskustan elinvoimaisuuden toimenpiteistä. Lisäksi selvityksessä voidaan tarpeellisessa määrin osallistaa kaupungin päättäjiä ja virkahenkilöjohtoa määrittelemään, mistä osatekijöistä elinvoiman katsotaan muodostuvan. Mikäli yhteisesti jaettua näkemystä elinvoiman osatekijöistä ei muodosteta, on riskinä, ettei selvitys kykene vastaamaan täysipainoisesti esitettyihin toiveisiin ja kysymyksiin.

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto on jo valmistelemassa kaupungin sekä ydinkeskustan toimijoiden yhteistyöryhmän (Hely-ryhmä) niin kutsuttua yhteistyöasiakirjaa, jonka yhteydessä muun muassa kerätään pohjatietoa sekä toimijoiden näkemyksiä ydinkeskustan kehittämisestä. Laajemman elinvoimaselvityksen ja Hely-ryhmän yhteistyöasiakirjan laadinta voivat tukea toisiaan ja päällekkäisen työn tekemistä on syytä välttää.

12.03.2024 Palautettiin

05.03.2024 Pöydälle

27.02.2024 Pöydälle

13.02.2024 Pöydälle

06.02.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ilppo Soininvaara, johtava asiantuntija: 09 310 35834
ilppo.soininvaara(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.01.2024 § 13

HEL 2023-012920 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa toimenpideohjelman tekemistä.

Ryhmäaloitteen mukaan Helsingin ydinkeskustan elinvoima on hiipunut ja alueella liikkuu päivittäin noin 20 prosenttia vähemmän ihmisiä kuin ennen pandemiaa. Myös alueen yritysten liikevaihto on vähentynyt keskimäärin 20–30 prosenttia. Aloitteen mukaan kaupunki ei ole kyennyt omilla toimillaan riittävästi vastaamaan tähän haasteeseen, vaan osa kaupungin omista päätöksistä on hankaloittanut myönteisen käänteen tapahtumista. Aloitteen mukaan keskusta-alueen elinvoimaisuuden lisääminen edellyttää useita toimenpiteitä kaupungin kaikilta toimialoilta. Aloitteessa esitetään useita ratkaisuvaihtoehtoja ja kehittämistoimenpidekokonaisuuksia keskusta-alueen elinvoimaisuuden lisäämiseksi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto on rajattu koskemaan kulttuurin roolia keskusta-alueen elinvoimaisuuden lisäämisessä. Aloitteen aihepiiri on monimuotoinen ja laaja ja keskustan elävöittämiseen vaikuttavat mekanismit ja toimijat ovat moninaisia. Kaupungin oman toiminnan ja vastuiden osalta aloitteen ehdotukset painottuvat suurelta osin kaupunkiympäristön toimialalle, joka antaa aloitteesta oman lausuntonsa.

Ryhmäaloitteessa ehdotetaan, että kaupunki laatii kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä toimenpideohjelman keskusta-alueen elinvoimaisuuden parantamiseksi niin että ohjelmassa otetaan huomioon aloitteessa listatut toimet.

Ydinkeskustan elinvoimaisuus ja vetovoimaisuus ovat jatkuvasti esillä myös eri toimialojen viranhaltijoiden keskusteluissa. Ylimmän virkahenkilöjohdon seminaarissa 28.-29.9.2023 yhtenä teemana käsiteltiin keskustan elinvoimaa. Seminaarissa toimialojen ja kaupunginkanslian yhteiseksi periaatteelliseksi päämääräksi asetettiin keskustaan asumisen, työpaikkojen, sekä tapahtumien kävijämäärien lisääminen. Nämä yhdessä laaditut yleiset periaatteet antavat hyvät lähtökohdat tarkempien, konkreettisten tavoitteiden ja toimenpiteiden muotoiluun.

Kulttuuritarjonnan lisääminen keskustan alueella

Aloitteessa ehdotetaan kulttuuritarjonnan lisäämistä kaikenikäisille kaupunkilaisille keskustan alueella.

Yleisesti on tärkeä ymmärtää, että aloitteen ehdotuksilla infrastruktuurin kehittämiseksi, erilaisten lupaehtojen höllentämiseksi, julkisten ulko- ja sisätilojen käytön sekä tilojen ympärivuotisen käytön helpottamiseksi ja toiminnan yhteiskehittämiseksi kaupunkilaisten kanssa on selkeitä myönteisiä vaikutuksia keskustan kulttuuritarjonnan ja sitä kautta elinvoiman myönteiselle kehittymiselle.

Helsingin julkisesti rahoitetut kulttuuri- ja taidelaitokset ja koulutusinstituutiot sekä moninaisten toimijoiden tuottama kulttuuritarjonta painottuvat eurooppalaisen kaupunkikulttuurin perinteen mukaisesti kaupungin keskustaan. Näiden toimijoiden edellytyksistä huolehtiminen on tärkeä osa kaupungin elinvoiman turvaamista. Maan pääkaupunkina Helsingissä kulttuuritarjonta on laajinta ja monimuotoisinta koko maan mitta-kaavassa.

Kaupungin omien ja kaupungin tukemien ja mahdollistamien kulttuuripalvelujen lisäksi merkittävä osa tapahtuma- ja kulttuuritarjonnasta on alan yksityisten yhteisöjen ja kaupunkilaisten omaehtoista toimintaa, jonka helpottaminen on kaupungin elävöittämisen kannalta tärkeä tavoite.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsookin, että keskustan kulttuuritarjonnan kasvuun vaikuttaa keskeisesti kaupungin taide-, kulttuuri- ja tapahtumamyönteinen toimintakulttuurin vahvistaminen entisestään, saliliva ja mahdollisuuksia tunnistava palveluasenne kaupunkilaisten ja kumppanien kanssa sekä kaupungin omien palvelujen yhteinen kehittäminen asiakaslähtöisesti ja yhteistyössä kaupunkilaisten kanssa. Kaupungin pitää olla hyvä ja tasa-arvoinen kumppani.

Kulttuurilla on kasvava rooli kaupungin brändin, identiteettien, houkuttelevuuden, kestävän kilpailukyvyn ja tasa-arvoisen kehityksen mahdollistajana. Taiteen, kulttuurin ja laajemmin luovien alojen kuin myös monimuotoisen kaupunkikulttuurin ja omaehtoisen kulttuurin muutosvoiman ja yhteisöllisyyden luomisen potentiaali on merkittävä, ja sitä tulisi hyödyntää nykyistä enemmän ja monipuolisemmin osana kaupunkikehitystä.

Kulttuurin keskeinen voima on ihmisten merkityksellisissä kohtaamisissa. Vaikka lopulta vain pysyvien asukkaiden ja työpaikkojen avulla voidaan kaupungin keskustaan synnyttää jatkuvaa toimeliaisuutta, ovat taide, kulttuuri ja tapahtumat mainio tapa luoda syitä saapua keskustaan, tuottaa kohtaamisia ja isojakin ruuhkahuippuja, joilla on myös merkittäviä taloudellisia heijastevaikutuksia muihin palveluihin ja elinkeinoihin (erityisesti ravitsemus- ja hotellipalvelut). Siksikin kulttuuriin kohtaamisten alustana on tärkeitä panostaa. Kulttuurialalla on toki itselläänkin hyödyntämätöntä liiketaloudellista potentiaalia, mutta on tar-

peen muistaa, että monimuotoinen kulttuuritarjonta edellyttää pitkäjänteistä panostusta julkiseen tukeen.

Keskustan kehittyvästä tapahtuma- ja kulttuuritarjonnasta

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 21.12.2021, § 217 kaupungin kulttuuripalvelukokonaisuuden palvelustrategiasta. Kaupungin omat taide- ja kulttuurilaitokset, kulttuurikeskukset, museot ja kirjastot tuottavat linjausten mukaisesti kaupunkilaisille näyttelyitä, julkista taidetta, sinfonia- ja muita konsertteja, kulttuuritapahtumia, yhteisöllistä taidetta ja kulttuuria, taidekasvatusta ja julkaisuja kaiken ikäisille sekä vapaita yhteisöllisiä tiloja kaupunkilaisille. Nämä taiteeseen, kulttuuriin ja kulttuuriperintöön liittyvät sisältöpalvelut tuotetaan pääosin yhteistyössä ekosysteemin kanssa.

Taide-, kulttuuri- ja tapahtuma-alan toimijoiden keskeisiä yhteistyömuotoja ovat osarahoitus sekä erilaiset kumppanuudet. Kaupungin taide- ja kulttuuriavustuksin avustettiin kaupungin osuudella lähes 600 erilaisen taide- ja kulttuuritoimijan palvelujen tuottamista kaupungissa. Merkittävä osa tästä tuesta kohdentui taide- ja kulttuurilaitoksille, vapaan taidekentän toimijoille ja kaupunkikulttuurille keskustan alueella.

Museot ovat Helsingin keskustan tärkeä ja edelleen kehittyvä vetovoimatekijä, ja monet niistä ovat kasvattaneet voimakkaasti kävijämääriään. Hyvänä esimerkkinä Helsingin kaupunginmuseo Aleksanterinkadulla oli vuonna 2022 Suomen suosituin museokohde ja vuonna 2023 Helsingin kaupunginmuseon toimipisteissä vieraili yhteensä 433 422 museokävijää, mikä tarkoittaa lähes 10 % kasvua vuoteen 2022 verrattuna. Kaupunginmuseon toimipisteistä keskustassa tai sen välittömässä tuntumassa sijaitsevat myös Ruiskumestarin talo Kruununhaassa, Hakasalmen Huvila Töölönlahdella ja Ratikkamuseo kulttuurikeskus Korjaamon kyljessä Töölössä. Museokortilla on vierailtu Suomessa yleisestikin museoissa ennätysmäärä vuonna 2023: Museokorttikäyntejä on kertynyt koko maassa yhteensä 2,5 miljoonaa, joka on 47 % enemmän kuin viime vuonna.

Helsingin keskustan suuret museokohteet Ateneum, Kiasma, Amos Rex, Suomen kansallismuseo ja Designmuseo ovat suosituimpia Museokortti-kohteita. Myös muut Helsingissä sijaitsevat taidemuseot vetävät yleisöä: Suomen valokuvataiteen museo K1, Helsingin Taidehalli, Didrichsenin taidemuseo, Sinebrychoffin taidemuseo ja HAM Helsingin taidemuseo ovat kaikki 15 suosituimman Museokortti-kohteen joukossa. Ateneumissa, Kiasmassa ja Sinebrychoffin taidemuseossa vieraili vuoden 2023 aikana lähes 926 000 kävijää. Helsingin taidemuseo HAM houkutteli Tennispalatsiin 108 537 kävijää ja Helsinki Biennaalin aikaan Vallisaaressa vieraili 55 900 kävijää.

Eteläsatamaa suunnitellaan lisäämään Helsingin ydinkeskustan veto-voimaa. Keväällä 2024 käynnistetään uuden arkkitehtuuri- ja design-museon suunnittelukilpailu ja museon tuleva uudisrakennus tarjoavat houkuttelevan kohteen osana Helsingin merellistä julkisivua Makasiinirannassa. Museo asettuu osaksi uutta eteläistä kaupunkia kiertävää rantareittiä ja tarjoaa mahdollisuuden sekä kävelykeskustan laajentamiseen, että myös tapahtumallisuuden kehittämiseen ulkotilassa. Eteläsataman itäosa kehittyy niin ikään, ja sekä kaupunkilaisten että matkailijoiden suosimalle Allas Sea Poolille on myönnetty kehittämisvaraus alueella pysyvää meriuimalaa varten.

Myös kansallismuseon vuonna 2023 käynnistynyt korjaus-, laajennus- ja uudistushanke monipuolistaa keskustan kulttuuritarjontaa, kun museo avataan uudestaan yleisölle keväällä 2027. Vuonna 2025 Alvar Aallon maailmankuulun Finlandia-talon perusparannuksen myötä avautuu uusia palveluja matkailijoille ja kaupunkilaisille vetovoimaisten tapahtuma-, konsertti- ja kongressipalveluiden lisäksi. Uudet kuluttajille suunnatut palvelut sisältävät viinikahvilan, designkaupan ja uniikkeja majoitustiloja sekä Suomea, Alvar Aallon tuotantoa ja Finlandia-talon historiaa esittelevä elämyksellisen näyttelykokonaisuus.

Keskustassa on myös erinomainen kirjastotarjonta: keskustakirjasto Oodi on viiden toimintavuotensa aikana vakiinnuttanut paikkansa Helsingin käytetyimpänä kirjastona, kirjallisuustapahtumien talona ja yhtenä kansainvälisesti tunnetuimmista matkailunähtävyytenämme. Oodissa vieraillee vuositasolla noin 2,5 miljoonaa kävijää. Historiallisen Rikhardinkadun kirjaston suunnittelussa oleva uudistaminen tulee myös osaltaan monipuolistamaan keskusta-alueen kulttuuritarjontaa, ja näin yhteistyössä Oodin ja niin ikään uudistuvan lasten ja nuorten taidekeskus Annantalon kanssa tullaan entistä paremmin huomioimaan myös lasten, nuorten ja lapsiperheiden tarpeita keskustassa.

Kaupungin oma musiikkiin keskittyvä taide- ja kulttuuritarjonta tapahtuu Musiikkitalossa, jossa Helsingin kaupunginorkesteri konsertoi viikoittain ja vierailunäyttämönä toimiva Savoy-teatteri operoi keskustassa myös ilmaiskonsertteja tarjoavaa Espan lavaa.

Helsinki on sitoutunut tapahtumallisuuden kehittämiseen, ja tätä työtä tekevät monet kaupunkiorganisaation ja -konsernin toimijat (kuten kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, kanslian viestintäosasto ja Helsingin tapahtumasäätiö) yhdessä alan muiden toimijoiden kanssa. Keskustan tapahtumallisuuden kehittämisessä pidetään tärkeänä sitä, että helsinkiläiset yritykset hyötyvät entistä paremmin tapahtumien asiakasvirroista ympärivuotisesti. Tästä esimerkkinä Helsingin tapahtumallisten kesäterassien ja -keitaiden kokeilut, joihin on sisältynyt myös taide- ja kulttuurisisältöjä.

Helsingin tapahtumasäätiö tuottaa vuosittain pääosin keskusta-alueella Lux Helsingin, Helsinki-päivän, Juhlaviikot, Silakkamarkkinat, Tuomaan Markkinat ja uudenvuoden juhlan. Näiden yhteenlaskettu yleisömäärä on lähes miljoona, joista valtaosa on ydinkeskustan kävijöitä. Tapahtumasäätiön erityinen painopiste on kylmän ja pimeän kauden maksuttomat tapahtumat, joita eivät perinteisesti muut alan toimijat Helsingissä ole juurikaan tehneet.

Tapahtumasäätiössä on pohdittu tapoja lisätä tapahtumien kävijämääriä keskustassa. Toiminnan kärki on nykyisten tapahtumien laajentamisessa ja muokkaamisessa. Mahdollisia kehityspolkuja on esim. Lux Helsingin ajallinen pidentäminen, Helsinki-päivän suurkonserttien palauttaminen ja Juhlaviikkojen kaupunkitapahtumien lisääminen. Joulumarkkinoiden osalta suotuisaa olisi, jos pienempiä joulumarkkinoita syntyisi myyjä- eikä kaupunkilähtöisesti, mutta säätiöllä voi olla tässäkin tehtävänsä.

Lisäksi Helsingin kaupungin Matkailun ja tapahtumien toimintaohjelmassa 2022–2026 on tavoitteita ja toimenpiteitä, joiden kautta halutaan vahvistaa Helsingin tunnettuutta ja elinvoimaisuutta kokonaisvaltaisesti, mutta myös matkailijoille usein keskeistä keskusta-aluetta erityisesti ajatellen. Ohjelmassa on selkeästi tunnistettu taiteen, kulttuurin ja tapahtumien merkitys ja teemoiksi nostettu esimerkiksi design ja arkkitehtuuri sekä tuleva Arkkitehtuuri- ja designmuseum, Helsinki Biennaali, Suomenlinnan maailmanperintökohde, ruokakulttuuri ja Helsinki ruoka-kaupunkina sekä saunaperinne, jossa havitellaan Unesco-statusta ja historia, joka on matkailun ja tapahtumien kulttuurisisällön ytimessä.

Urheilun ja kulttuurin suurtapahtumilla, yritystapahtumilla ja kongresseilla on merkittävä vaikutus Helsingin keskustan ja koko Helsingin ja Suomen elinvoimaan. Helsingin on tärkeää varmistaa, että edellytykset ylläpitää ja vahvistaa tätä jatkossakin ovat riittävät. Kongressien ja yritystapahtumien määrä keskustassa on kasvanut systemaattisesti. Suurtapahtumat kuten Tall Ships Races 2024 tai Olympiastadionin konsertit ja urheilutapahtumat toimivat erinomaisesti keskustaa elävöittävinä ja elinvoimaa vahvistavina tapahtumakokonaisuuksina sellaisinaan. Helsingin erityinen ruokavuosi 2024 ja kaupungin Michelin-yhteistyö samoin tarjoaa mahdollisuuden helsinkiläisille ravintola-, matkailu- ja tapahtuma-alan toimijoille suunnitella ja toteuttaa ruokasisältöjä ja -tapahtumia, jotka vahvistavat laajasti erityisesti keskustan elävyyttä.

Kaupunki haluaa ratkaista tunnistettuja ulko- ja sisätapahtumapaikkoihin liittyviä haasteista aktiivisesti. Esimerkiksi Suvilahdessa ja muualla kantakaupungissa sijaitsevat suurtapahtumat vahvistavat merkittävästi keskusta-alueen elinvoimaa ja siten on tärkeää varmistaa, että sekä ul-

ko- että sisätapahtumapaikat kehittyvät ja ratkaisuja löydetään muuttuvassa toimintaympäristössä. Helsingin sydämessä sijaitsevalle Töölönlahden puistolle valmistellaan parhaillaan idea- ja konseptisuunnitelmaa. Tämä puisto ja peruskorjauksessa oleva Kaisaniemen puisto valmistuessaan parantavat myös ydinkeskustan tapahtuma- aluetarjontaa monimuotoisille ja -kokoisille tapahtumille. Alueelle sijoituvat taide- ja kulttuurilaitokset ovat mukana suunnittelutyössä, jolla tähdätään alueen elävöittämiseen.

Kansliapäällikkö asetti 1.9.2021 Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän edustajien yhteisen työryhmän (HELY) ydinkeskustan elinvoiman vahvistamiseksi. Kaupungin edustajien lisäksi työryhmässä on edustettuina ydinkeskustan kehittämisen kannalta keskeiset elinkeinoelämän toimijat, minkä ansiosta kaupunki saa myös tätä kautta monipuolista palautetta muun muassa valmisteilla olevista ydinkeskustaa koskevista suunnitelmista. Työryhmälle on myös osoitettu tehtävä määrittellä kaupungin ja elinkeinoelämän toimijoiden yhteinen tahtotila, jonka pohjalta ydinkeskustaa voidaan kehittää. Samalla tavoitteena on kartoittaa keskeiset kehittämistarpeet ydinkeskustan elinvoiman vahvistamiseksi eri toimijoiden yhteistyössä. Yhteisen tahtotilan työstäminen aloitetaan kevään 2024 aikana. Myös asukkaiden näkemyksiä ydinkeskustan kehittämisestä kerätään useissa yhteyksissä.

Ydinkeskustan elinvoimaisuus ja vetovoimaisuus ovat jatkuvasti esillä myös eri toimialojen viranhaltijoiden keskusteluissa. Ylimmän virkahenkilöjohdon seminaarissa 28.–29.9.2023 yhtenä teemana käsiteltiin keskustan elinvoimaa. Seminaarissa toimialojen ja kaupunginkanslian yhteiseksi periaatteelliseksi päämääräksi asetettiin keskustaan asumisen, työpaikkojen, sekä tapahtumien kävijämäärien lisääminen. Nämä yhdessä laaditut yleiset periaatteet antavat hyvät lähtökohdat tarkempien, konkreettisten tavoitteiden ja toimenpiteiden muotoiluun.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 09 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi

13.05.2024

Asia/9

§ 287

V 29.5.2024, Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite nimikkopuistosta ja muistolaatasta Ele Aleniukselle Roihuvuoreen

HEL 2023-014557 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 15.11.2023 Rantanen Tuomas Valtuustoaloite: Ele Aleniukselle nimikkopuisto ja muistolaatta Roihuvuoreen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Tuomas Rantanen ja 25 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan mm. seuraavaa: Tietokirjailija ja valtiollisen tason poliittinen päättäjä Ele Alenius (1925–2022) eli pitkään Peukaloisentiellä Roihuvuoreessa. Alenius jäi poliittiseen historiaan toimiessaan vuosina 1966–1970 ministerinä kahdessa Suomen hallituksessa ja vuosina 1967–1979 SKDL:n puheenjohtajana, joka uskalsi ajan virtaa vastaan julkisesti nousta vastustamaan Neuvostoliiton poliittista ohjausta. Kaupunginosan asukkaiden keskuudessa hänet tunnettiin hyvin ja hänen sivistynyttä humanismiaan ja hienotunteista persoonaansa arvostettiin laajalti.

Aloitteessa esitetään, että Aleniukselle nimettäisiin Roihuvuoreen nimikkopuisto, johon olisi perusteltua sijoittaa myös muistolaatta. Sen mukaan tarkoituksenmukaisin ratkaisu olisi nimetä hänen entisen koti-

talonsa edessä sijaitseva Peukaloisenpuisto uudelleen Ele Aleniuksen puistoksi.

Aloitteessa esitetään myös erilaisia mahdollisuuksia hankkeen käytännön toteuttamiselle ja että mahdollisesti Roihuvuori-Seura voisi olla toteutuksessa osapuolena.

Aloitteesta saadut lausunnot

Aloitteesta on saatu nimistötoimikunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot.

Lausunnoissa todetaan mm., että Ele Aleniuksen (1925 - 2022) kuolemasta on valtuustoaloitteen kirjoittamisen hetkellä kulunut noin vuosi. Aloite on paikallisesta näkökulmasta positiivinen, mutta näin pian henkilön kuoleman jälkeen ei ole tarkoituksenmukaista ottaa nimikkopaikkaa harkittavaksi Helsingin kaavanimistöön. Helsingissä täksi aikarajaksi on vakiintunut noin viisi vuotta henkilön kuolemasta. Henkilön muistamista koskevien muistoperiaatteiden tarkoitus on tukea pysyvän nimistön muodostamista ja ehkäistä tempoilevia nimenmuutoksia. Alueella on kuitenkin myös henkilöiden mukaan nimettyjä kohteita kuten Abraham Wetterin tie, Hedvigin puistotie ja Maria Hammarénin mäki, joten alueen historiaan liittyvän henkilön huomioiminen ei sinänsä olisi täysin uusi linjaus.

Valtuustoaloitteessa ehdotetun Ele Aleniuksen nimikkopuiston epävirallisena nimenä on ollut Peukaloisenpuisto jo useiden vuosikymmenten ajan. Kyseisellä asemakaavoitetulla viheralueella on voimassa Roihuvuoren eteläpuolen ensimmäinen asemakaava nro 3235 vuodelta 1952. Mainitussa asemakaavassa viheraluetta ei ole nimetty, mutta ilmeisesti vähitellen jo 1960-luvun lopulta lähtien puistolle on vakiintunut epäviralliseksi nimeksi Peukaloisenpuisto viereisen kadunnimen mukaan. Kadunnimi Peukaloisentie – Tummelitens väg on tullut voimaan asemakaavassa nro 5432 vuonna 1964. Peukaloisenpuiston epävirallinen nimi ilmenee myös muun muassa Helsingin kaupungin yleisten alueiden rekisterissä ja muissa aineistoissa. Puisto on 1,28 hehtaarin kokoinen oleskelupuisto, ja puistosuunnitelman sinne on laatinut Jussi Luomanen vuonna 2000.

Roihuvuoressa on johdonmukaisesti käytetty tunnettuja satuhahmoja ja -aiheita, ja tämä muodostaa ainutlaatuisen nimistökokonaisuuden, jota on hyvä vaalia. Satumaailman aihepiiri tekee myös alueen nimistöstä hyvin tunnistettavan ja paikannettavan koko pääkaupunkiseudun tasolla.

Peukaloisenpuiston nimen virallistaminen on ollut Roihuvuori-Seura ry:n toiveena vuonna 2019, jolloin seura ehdotti kaupungille muutamien

13.05.2024

Asia/9

Roihuvuorella sijaitsevien puistojen epävirallisten nimien virallistamisesta. Nimistötoimikunta suhtautui aloitteeseen myönteisesti 13.11.2019 seuralle antamassaan vastauksessa. Tulevien asemakaavan muutosten yhteydessä ratkaistaan puiston ja mahdollisesti sen osien virallinen nimeäminen. Sitä ennen on syytä pyytää Roihuvuori-Seuralta päivitetty lausunto, koska sen piiristä lähtenyt idea Ele Aleniuksen huomioimisesta on syntynyt paljon viitattua lausuntoa myöhemmin.

Ele Aleniuksen elämästä kertova muistolaatta esimerkiksi hänen pitkäaikaisen asuintalonsa seinässä olisi Peukaloisenpuistossa sijaitsevaa muistolaattaa toteuttamiskelpoisempi ratkaisu. Kaupunki ei ole varannut määrärahaa muistolaattojen pystyttämiseen eikä kunnossapitoon. Muistolaatan kustantaa, suunnittelee, hankkii, asentaa ja ylläpitää ulkopuolinen taho, esimerkiksi yhdistys, seura, kiinteistön omistaja tai taylorhtiö. On myös huomioitava, että julkisessa kaupunkitilassa opasteet ym. altistuvat helposti ilkeille ja vaativat ylläpitoa.

Esitys on saatujen lausuntojen mukainen eli puiston virallisesta nimeämisestä tulee päättää asemakaavan muutoksen yhteydessä. Sen sijaan muut muistamisen muodot voidaan toteuttaa helpoimmin jonkin ulkopuolisen tahon toimesta ja muistettavan omaisten kannan huomioon ottaen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 15.11.2023 Rantanen Tuomas Valtuustoaloite: Ele Aleniukselle nimikkopuisto ja muistolaatta Roihuvuoreen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 09.04.2024 § 200

HEL 2023-014557 T 00 00 03

Hankennumero 5264_233

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

15.11.2023 tehdyssä valtuutettu Tuomas Rantasen ja 25 muun valtuutetun valtuustoaloitteessa esitetään Ele Aleniukselle nimikkopuistoa ja muistolaattaa Roihuvuoreen. Ele Aleniuksen (1925 - 2022) kuolemasta on valtuustoaloitteen kirjoittamisen hetkellä kulunut noin vuosi. Aloite on paikallisesta näkökulmasta positiivinen, mutta näin pian henkilön kuoleman jälkeen ei ole tarkoituksenmukaista ottaa nimikkopaikkaa harkittavaksi Helsingin kaavanimistöön.

Kuten nimistötoimikunta on 13.12.2023 antamassaan lausunnossa todennut, kansainvälisesti hyväksytyjen käytäntöjen mukaisesti suositellaan noudattamaan muutaman vuoden odotusaikaa henkilön kuoleman jälkeen, ennen kuin henkilön nimeä voidaan harkita otettavaksi osaksi virallista asemakaavanimistöä. Helsingissä täksi aikarajaksi on vakiintunut noin viisi vuotta henkilön kuolemasta. Henkilön muistamista koskevien muistoperiaatteiden tarkoitus on tukea pysyvän nimistön muodostamista ja ehkäistä tempoilevia nimenmuutoksia. Alueella on kuitenkin myös henkilöiden mukaan nimettyjä kohteita kuten Aabraham Wetterin tie, Hedvigin puistotie ja Maria Hammarenin mäki joten alueen historiaan liittyvän henkilön huomioiminen ei sinänsä olisi täysin uusi linjaus.

Valtuustoaloitteessa ehdotetun Ele Aleniuksen nimikkopuiston epävirallisena nimenä on ollut Peukaloisenpuisto jo useiden vuosikymmenten ajan. Kyseisellä asemakaavoitetulla viheralueella on voimassa Roihuvuoren eteläpuolen ensimmäinen asemakaava nro 3235 vuodelta 1952. Mainitussa asemakaavassa viheraluetta ei ole nimetty, mutta ilmeisesti vähitellen jo 1960-luvun lopulta lähtien puistolle on vakiintunut epäviralliseksi nimeksi Peukaloisenpuisto viereisen kadunnimen mukaan. Kadunnimi Peukaloisentie – Tummelitens väg on tullut voimaan asemakaavassa nro 5432 vuonna 1964. Peukaloisenpuiston epävirallinen nimi ilmenee myös muun muassa Helsingin kaupungin yleisten alueiden rekisterissä, Helsingin kaupungin Vihreät sylvit -puistosivustolla sekä avoimen datan OpenStreetMap-aineistossa. Puisto on 1,28 hehtaarin kokoinen oleskelupuisto, ja puistosuunnitelman sinne on laatinut Helsingin kaupungin silloisen rakennusviraston maisema-arkkitehti Jussi Luomanen vuonna 2000.

Kuten nimistötoimikunta lausunnossaan toteaa, nimistön aihepiirinä Roihuvuoressa on johdonmukaisesti käytetty tunnettuja satuhahmoja ja -aiheita, ja tämä muodostaa ainutlaatuisen nimistökokonaisuuden, jota on hyvä vaalia. Satumaailman aihepiiri tekee myös alueen nimistöstä hyvin tunnistettavan ja paikantavan koko pääkaupunkiseudun tasolla.

Peukaloisenpuiston nimen virallistaminen on ollut Roihuvuori-Seura ry:n toiveena vuonna 2019, jolloin seura ehdotti kaupungille muutamien Roihuvuoressa sijaitsevien puistojen epävirallisten nimien virallistamista. Nimistötoimikunta suhtautui aloitteeseen myönteisesti 13.11.2019 seuralle antamassaan vastauksessa. Tulevien asemakaavan muutosten yhteydessä ratkaistaan puiston ja mahdollisesti sen osien virallinen nimeäminen. Sitä ennen on syytä pyytää Roihuvuori-Seuralta päivitetty lausunto, koska sen piiristä lähtenyt idea Ele Aleniuksen huomioimisesta on syntynyt paljon viitattua lausuntoa myöhemmin.

Ele Aleniuksen elämästä kertova muistolaatta esimerkiksi hänen pitkäaikaisen asuintalonsa seinässä olisi Peukaloisenpuistossa sijaitsevaa muistolaattaa toteuttamiskelpoisempi ratkaisu. Kaupunki ei ole varannut määrärahaa muistolaattojen pystyttämiseen eikä kunnossapitoon. Muistolaatan kustantaa, suunnittelee, hankkii, asentaa ja ylläpitää ulkopuolinen taho, esimerkiksi yhdistys, seura, kiinteistön omistaja tai taloyhtiö. On myös huomioitava, että julkisessa kaupunkitilassa opasteet ym. altistuvat helposti ilkivallalle ja vaativat ylläpitoa.

Käsittely

09.04.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Lisätään lausuntoehdotuksen kolmannen kappaleen loppuun: "Alueella on kuitenkin myös henkilöiden mukaan nimettyjä kohteita kuten Aabraham Wetterin tie, Hedvigin puistotie ja Maria Hammarenin mäki joten alueen historiaan liittyvän henkilön huomioiminen ei sinänsä olisi täysin uusi linjaus."

Muutetaan lausuntoehdotuksen kappale 6 kohta: "Jo käytössä olevien puistonnimien virallistaminen on tarkoituksenmukaista käynnistää tulevien asemakaavan muutosten yhteydessä muotoon: Tulevien asemakaavan muutosten yhteydessä ratkaistaan puiston ja mahdollisesti sen osien virallinen nimeäminen. Sitä ennen on syytä pyytää Roihuvuori-Seuralta päivitetty lausunto, koska sen piiristä lähtenyt idea Ele Aleniuksen huomioimisesta on syntynyt paljon viitattua lausuntoa myöhemmin."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

26.03.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 09 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi
Hanna Ikonen, suunnittelija, puhelin: 09 310 64796
hanna.ikonen(a)hel.fi
Marko Ahola, johtava maisema-arkkitehti, puhelin: 09 310 37868
marko.ahola(a)hel.fi
Julia Rytönen, arkkitehti, puhelin: 09 310 52390
julia.rytkonen(a)hel.fi
Pekka Tainio, arkkitehti, puhelin: 09 310 70632
pekka.tainio(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 13.12.2023 § 91

HEL 2023-014557 T 00 00 03

Nimistötoimikunta antoi kaupunkiympäristölautakunnalle seuraavan lausunnon:

15.11.2023 tehdyssä valtuutettu Tuomas Rantasen ja 25 muun valtuutetun valtuustoaloitteessa esitetään Ele Aleniukselle nimikkopuistoa ja muistolaattaa Roihuvuoreen.

Nimistötoimikunta toteaa Helsingin kaupungin vakiintuneista nimeämisperiaatteista, että jonkin kohteen nimeämistä henkilön muistoksi voidaan harkita, mikäli henkilö on kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävän elämäntyön tehnyt suomalainen, tai henkilö on syntynyt tai asunut osan elämästään tai tehnyt elämäntyönsä Helsingissä, tai henkilö liittyy positiivisella tavalla nimettävään paikkaan tai edustaa sen historiallista kerrostuneisuutta. Helsingin muistonimiperiaatteet noudattavat YK:n ja suomen kielen lautakunnan suosituksia. Kansainvälisesti hyväksytyjen käytäntöjen mukaisesti suositellaan lisäksi noudattamaan muutaman vuoden odotusaikaa henkilön kuoleman jälkeen, ennen kuin henkilön nimeä voidaan harkita otettavaksi osaksi virallista kaavanimis-

töä. Helsingissä täksi aikarajaksi on vakiintunut noin viisi vuotta henkilön kuolemasta.

SKDL:n puheenjohtaja, ministeri, kansanedustaja ja Suomen Pankin johtokunnan jäsen Ele Allan Aleniuksen (1925–2022) kuolemasta oli kulunut valtuustoaloitteen allekirjoittamishetkellä juuri ja juuri vuosi. Nimistötoimikunta katsoo, että näin pian henkilön kuoleman jälkeen ei ole tarkoituksenmukaista ottaa nimikkopaikkaa harkittavaksi Helsingin kaavanimistöön.

Ele Aleniuksen nimikkopuistoksi ehdotettu paikka on ollut tunnettu roihuvuorelaisten keskuudessa Peukaloisenpuistona vuosikymmenten ajan. Peukaloisenpuiston nimi ei ollut mukana alueen ensimmäisessä, vuoden 1952 asemakaavassa, joka on puiston osalta edelleen voimassa. Peukaloisenpuiston nimi on kuitenkin yleisesti tunnettu, ja se esiintyy muun muassa alueen puistosuunnitelmassa ja yleisten alueiden rekisterissä sekä kaupallisilla kartoilla. Nimi liittyy viereisen Peukaloistentien nimeen (ruotsiksi Tummelitens väg). Roihuvuoren nimistön aihepiirinä on johdonmukaisesti käytetty tunnettuja satuhahmoja ja -aiheita, ja tämä muodostaa ainutlaatuisen kokonaisuuden, jota on hyvä vaalia. Aihepiiri tekee myös alueen nimistöstä hyvin tunnistettavan. Todellista henkilöä kunnioittava muistonimi ei sopisi hyvin yhteen alueen nimiteeman kanssa.

Roihuvuori-Seura ry on vuonna 2019 ehdottanut Peukaloisenpuiston ja alueen muiden epävirallisesti käytössä olevien puistonnimien virallistamista. Nimistötoimikunta suhtautui seuralle antamassaan lausunnossa (13.11.2019 § 85) Roihuvuoren puistonnimien virallistamiseen myönteisesti. Nimistötoimikunta pitää Peukaloisenpuiston nimen virallistamista parempana kuin vakiintuneen nimen muuttamista joksikin muuksi.

Nimistötoimikunnan mielestä muistolaatta Ele Aleniuksen pitkäaikaisen asuintalon seinässä olisi tässä kohtaa toteuttamiskelpoisin vaihtoehto. Omaisten mielipide olisi hyvä selvittää etukäteen. Muistolaatan suunnittelea, hankkii, asentaa ja pitää kunnossa esimerkiksi yhdistys, seura tai taloyhtiö.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 09 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

13.05.2024

Asia/10

§ 288

V 29.5.2024, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite ekologisen kompensaa- tion käyttöönotosta maankäytön suunnittelussa ja toteutta- misessa

HEL 2023-012257 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 27.09.2023 Pasanen Amanda Helsingissä otettava käyt-
töön ekologinen kompensatio maankäytön suunnittelussa ja toteutuk-
sessa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 27 muuta valtuutettua esittävät aloit-
teessaan, että Helsingissä otettaisiin käyttöön ekologinen kompensaa-
tio maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa.

Aloitteessa todetaan, että luontokatoa tapahtuu ennen näkemättömällä
vauhdilla, mikä vaarantaa ekosysteemien toiminnan ja myös ihmisen
elämän edellytyksiä. Maailman talousfoorumi on nostanut luontokadon
yhdeksi vakavimmista uhkista ihmiskunnan tulevaisuudelle, ja maail-
man maat ovat yhdessä Montrealin luontokokouksessa sitoutuneet py-
säyttämään luontokadon vuoteen 2030 mennessä. Myös Suomessa la-
jien uhanalaistuminen kiihtyy ja luontotyypeistämme lähes puolet ar-
vioidaan uhanalaisiksi ja joka yhdeksäs laji on uhanalainen.

Kaupungeissa tapahtuva luontokato on pinta-alaltaan verrattain pientä, mutta muutokset luonnonympäristöihin ovat usein todella pysyviä ja saattavat kohdistua luontoarvoiltaan arvokkaille alueille, sillä kaupunkien luonto on saanut elää ja kehittyä rauhassa. Kaupungistumisen myötä luontokadon pysäyttäminen kaupungeissa on erityisen haastavaa ja sen torjumiseksi tarvitaan uusia työkaluja. Helsingin on tehtävä kaikissa vaiheissa kaikkensa luonnon säilyttämiseksi.

Ekologinen kompensatio tarkoittaa luonnolle aiheuttamiemme haittojen hyvitystä luonnolle itselleen. Tämä voi tapahtua esimerkiksi ennallistamalla aiemmin heikennettyjä alueita tai suojelemalla heikennyspaikkeen alaista luontoa. Ekologisen kompensaation tulee aina olla vasta viimesijainen keino. Kompensatio on luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa käytetyn lievennyshierarkia periaatteen viimeinen keino. Aina ensisijaisesti on pyrittävä välttämään, toissijaisesti minimoimaan ja viimesijaisesti joko korjaamaan haitat paikan päällä tai hyvittämään luontohaitta ekologisella kompensaatiolla.

Jotta Helsingin on mahdollista saavuttaa luontopositiivisuus omassa toiminnassaan, on luontohaittoja ruvettava hyvittämään ja kompensoidaan. Siksi me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsingissä otetaan käyttöön ekologinen kompensatio osana maankäytön suunnittelua ja toteutusta.

Aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto

Helsinki tunnistaa ainutlaatuisen kaupunkiluontonsa erityisyyden ja on tehnyt systemaattisesti työtä sen monimuotoisuuden edistämiseksi kaupungin ensimmäisestä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmasta vuodesta 2008 alkaen. Nykyisessä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassa 2021 - 2028 (LUMO) asetetaan tavoitteeksi tärkeiden laajojen viheralueiden säilyttäminen ja niiden välisten yhteyksien kehittäminen sekä luontotyyppien ja laiston turvaaminen. Helsingin kaupunkistrategia 2021 - 2025 painottaa ohjelman kunnianhimoista toimeenpanoa.

Rakentamisen ja luontoarvojen säilyttämisen yhteensovittaminen on haastavaa Helsingin kaltaisessa melko väljästi rakennetussa ja viherreässä kaupungissa. Helsingin maankäytön suunnittelussa noudatetaan lieventämishierarkiaa, eli ensisijaisesti vältetään ja toissijaisesti lievennetään rakentamisesta aiheutuvia haittoja. Joissakin tapauksissa erilaisten tavoitteiden yhteensovittaminen edellyttää rakentamista luontoarvojen kustannuksella. Tällöin voi tulla harkittavaksi ekologisen kompensaation käyttöönotto. Ekologinen kompensatio eli heikennettävien luontoarvojen parantaminen tai suojele muualla on keino tilan-

teissa, joissa kaavoituksen keinoin ei ole pystytty välttämään tai riittävästi lieventämään rakentamisesta luonnon monimuotoisuudelle aiheuttavaa haittaa.

Helsingin ekologisen kompensaation malli on valmistelussa. Kaupunkiympäristölautakunnan joulukuussa 2023 hyväksymissä, kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi esitetyissä ympäristönsuojelun tavoitteissa todetaan ekologisesta kompensaatiosta seuraavaa: ”Rakentamista viheralueille vältetään. Jos kuitenkin joudutaan kaavoittamaan rakentamista viheralueille, se kompensoidaan kaavoituksen ja viheraluesuunnittelun yhteydessä esimerkiksi parantamalla viheralueiden toiminnallisuutta ja ekologista laatua, ennallistamalla luontokohteita tai luomalla uusia lähiviherympäristöjä. Vuoden 2024 aikana Helsinki kokeilee ekologisen kompensaation malleja ja laskentaa ja laajempi malli otetaan käyttöön mahdollisimman nopeasti.”

Kaupungin nykyiset toimet luontohaittojen välttämiseksi ja lieventämiseksi

Maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteisiin kuuluvat monien muiden tavoitteiden lisäksi tavoitteet luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymisestä. Maankäytön suunnittelun tulee perustua riittäviin selvityksiin ja luontovaikutusten arviointiin.

Helsingin yleiskaavassa 2016 on tehty luontoselvitysten ja vaikutusten arvioinnin perusteella luontohaittojen välttämistä ja lieventämistä koskevia valintoja. Luontoarvojen heikentämistä vältetään myös tekeillä olevissa osayleiskaavatoissa. Rakentamista on ohjattu luontoarvoiltaan vähemmän arvokkaille alueille. Samaa välttämistä ja lieventämistä tehdään asemakaavoituksessa ja muussa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Yksittäisten lajien ja elinympäristöjen suojelun lisäksi Helsinki toteuttaa yleiskaavassa 2016 esitetyjä ekologistia metsä-, niitty- ja siniverkostoja. Ekologisten verkostojen tavoitteena on parantaa lajien elinympäristöjen ekologista kytkeytyneisyyttä. Yleiskaavan valmistumisen jälkeen on tehty verkostojen tarkemmat tarkastelut. Niitä voidaan hyödyntää maankäytön ja muun suunnittelun tukena ja verkostojen kehittämistoimenpiteiden pohjana.

Kaavoituksessa luontoarvojen huomioimisen keinovalikoima nojaa nykyisiin toimintatapoihin, joita ovat mm. selvitykset, vaihtoehtoisten ratkaisujen etsiminen, vaikutusten arviointi sekä kaavamerkinnot ja -määräykset, joilla pyritään luontohaittojen välttämiseen, minimointiin ja lieventämiseen kaava- ja vaikutusalueella. Lisäksi rakentamisvaiheessa voidaan vielä lieventää ja ehkäistä syntyneitä luontohaittoja tontti-kohtaisen viherkertoimen sekä muiden rakennusjärjestyksen määräyksien avulla, jotka ohjaavat säilyttämään ja istuttamaan monimuotoista kasvillisuutta, rakentamaan viherkattoja ja viivyttämään ja imeyttämään

hulevesiä. Kaupunkiympäristön ekologista laatua tulee myös pyrkiä lisäämään myös puistojen ja katujen rakentamisessa ja peruskorjauksissa.

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamista tehdään myös LUMO-ohjelman kautta. Sen toimenpiteiden edistymistä voi seurata julkisesta LUMO-vahdista (<http://lumovahti.hel.fi>).

Luontokysymysten huomioiminen maankäytön suunnittelussa on kaupungille tärkeä teema, ja Helsingin tarkastuslautakunta on tehnyt siitä laajan arvioinnin. Vuonna 2023 valmistuneen arvioinnin keskeisenä johtopäätöksenä oli, että kaupunkiympäristön toimiala huomioi asuinalueiden kaavoituksessa tavoitteet luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi pääosin hyvin.

Helsingin ekologisen kompensaation malli

Helsingin kaupungin ekologisen kompensaation mallin valmistelu aloitettiin vuonna 2021 Helsingin osallistuessa Sitran ja Kuntaliiton rahoittamaan No Net Loss City -hankkeeseen, jossa kehitettiin kunnille ekologisen kompensaation toimintamalli. Valmistelua on jatkettu syksyllä 2022 julkaistun yleisen mallin pohjalta Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittaman BOOST-hankkeen tutkijoiden kanssa. Vuoden 2023 aikana pidetyn työpajasarjan tuloksena on lisätty kaupunkiympäristön toimialan ymmärrystä ekologisen kompensaation mahdollisuuksista ja rajoitteista, kartoitettu Helsingin luontotietojen riittävyttä ekologisen kompensaation näkökulmasta ja hahmoteltu alustavia vaihtoehtoja Helsingin kaupungin ekologisen kompensaation malliksi.

Toimivan ja tarkoituksenmukaisen ekologisen kompensaation toimintamallin ja ekologisen tilinpidon mallin kehittäminen on yhtenä toimenpiteenä Helsingin LUMO-ohjelmassa. Mallin valmistelu on käynnissä ja tavoitteena on, että se valmistuu päätöksentekoa varten vuonna 2025 ja on käytössä vuonna 2027. Mallin tulee olla tehokas, hyvään ekologiseen tietoperustaan tukeutuva ja tutkitusti luonnon monimuotoisuutta edistävä, prosessina sujuva ja yleisesti hyväksyttävä. Samaan aikaan kehitetään muita luonnon monimuotoisuuden lisäämisen keinoja ja mitareita asemakaavoituksessa ja muissa suunnitelmissa.

Osaaminen, resurssit ja kokeilut

Vapaaehtoiseen ekologiseen kompensaatioon liittyviin kompensaatio-selvityksiin ja kompensaatiolaskentaan ollaan muodostamassa pelisääntöjä ja ohjeistusta koko Suomeen. Kompensaatio on muodostumassa osaksi myös yritysten kestäväää toimintaa ja toimien hyväksyttävyyttä. Samalla toimien suunnittelua ja vaikutusten arviointia varten on

kehitteillä erilaisia laskentamalleja ja työkaluja. Helsingin kaupungin ekologisten kompensatioiden toteuttaminen vaatii myös asiantuntija-resurssien lisäämistä.

Kaupungin tulee varautua kompensatiolaskennan kyvykkyyden kasvattamisen lisäksi kompensatiokohteiden hankkimiseen joko kaupungin omistamista alueista tai yksityisiltä maanomistajilta.

Pilotit jouduttavat hyvien käytäntöjen ja sujuvan toimintatavan suunnittelua ja käyttöönottoa. Helsingin kaupunginhallitus edellytti kokouksessaan 22.3.2021, että Lentoasemankortteleiden kaavojen täytäntöönpanon yhteydessä pilotoidaan ekologisen kompensatiion mallia Malmin entisellä lentokenttäalueella.

Kaupunginhallituksen kanta

Esitys on lautakunnan lausunnon mukainen sillä täsmennyksellä, että lausunnossa mainittu asiakirja Helsingin kaupungin ympäristönsuojelun tavoitteet 2040, joka sisältää ympäristönsuojelun vision vuoteen 2040 ja kymmenen keskipitkän aikavälin tavoitetta, hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 11.3.2024 § 154.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 27.09.2023 Pasanen Amanda Helsingissä otettava käyttöön ekologinen kompensatio maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2024 § 270

HEL 2023-012257 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.03.2024 § 136

HEL 2023-012257 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle:

Helsinki tunnistaa ainutlaatuisen kaupunkiluontonsa erityisyyden ja on tehnyt systemaattisesti työtä sen monimuotoisuuden edistämiseksi kaupungin ensimmäisestä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmasta vuodesta 2008 alkaen. Nykyisessä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassa 2021 - 2028 (LUMO) asetetaan tavoitteeksi tärkeiden laajojen viheralueiden säilyttäminen ja niiden välisten yhteyksien kehittäminen sekä luontotyyppien ja lajiston turvaaminen. Helsingin kaupunkistrategia 2021 - 2025 painottaa ohjelman kunnianhimoista toimeenpanoa.

Rakentamisen ja luontoarvojen säilyttämisen yhteensovittaminen on haastavaa Helsingin kaltaisessa melko väljästi rakennetussa ja vihreässä kaupungissa. Helsingin maankäytön suunnittelussa noudatetaan lieventämishierarkiaa, eli ensisijaisesti vältetään ja toissijaisesti lievennetään rakentamisesta aiheutuvia haittoja. Joissakin tapauksissa erilaisten tavoitteiden yhteensovittaminen edellyttää rakentamista luontoarvojen kustannuksella. Tällöin voi tulla harkittavaksi ekologisen kompensaaion käyttöönotto. Ekologinen kompensatio eli heikennettävien luontoarvojen parantaminen tai suojele muualla on keino tilanteissa, joissa kaavoituksen keinoin ei ole pystytty välttämään tai riittä-

västi lieventämään rakentamisesta luonnon monimuotoisuudelle aiheuttavaa haittaa.

Helsingin ekologisen kompensaation malli on valmistelussa. Kaupunkiympäristölautakunnan joulukuussa 2023 hyväksymissä, kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi esitetyissä ympäristönsuojelun tavoitteissa todetaan ekologisesta kompensaatiosta seuraavaa: ”Rakentamista viheralueille vältetään. Jos kuitenkin joudutaan kaavoittamaan rakentamista viheralueille, se kompensoidaan kaavoituksen ja viheraluesuunnittelun yhteydessä esimerkiksi parantamalla viheralueiden toiminnallisuutta ja ekologista laatua, ennallistamalla luontokohteita tai luomalla uusia lähiviherympäristöjä. Vuoden 2024 aikana Helsinki kokeilee ekologisen kompensaation malleja ja laskentaa ja laajempi malli otetaan käyttöön mahdollisimman nopeasti.”

Kaupungin nykyiset toimet luontohaittojen välttämiseksi ja lieventämiseksi

Maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteisiin kuuluvat monien muiden tavoitteiden lisäksi tavoitteet luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymisestä. Maankäytön suunnittelun tulee perustua riittäviin selvityksiin ja luontovaikutusten arviointiin.

Helsingin yleiskaavassa 2016 on tehty luontoselvitysten ja vaikutusten arvioinnin perusteella luontohaittojen välttämistä ja lieventämistä koskevia valintoja. Luontoarvojen heikentämistä vältetään myös tekeillä olevissa osayleiskaavatoissa. Rakentamista on ohjattu luontoarvoiltaan vähemmän arvokkaille alueille. Samaa välttämistä ja lieventämistä tehdään asemakaavoituksessa ja muussa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Yksittäisten lajien ja elinympäristöjen suojelun lisäksi Helsinki toteuttaa yleiskaavassa 2016 esitettyjä ekologistia metsä-, niitty- ja siniverkostoja. Ekologisten verkostojen tavoitteena on parantaa lajien elinympäristöjen ekologista kytkeytyneisyyttä. Yleiskaavan valmistumisen jälkeen on tehty verkostojen tarkemmat tarkastelut. Niitä voidaan hyödyntää maankäytön ja muun suunnittelun tukena ja verkostojen kehittämistoimenpiteiden pohjana.

Kaavoituksessa luontoarvojen huomioimisen keinovalikoima nojaa nykyisiin toimintatapoihin, joita ovat mm. selvitykset, vaihtoehtojen ratkaisujen etsiminen, vaikutusten arviointi sekä kaavamerkinnot ja -määräykset, joilla pyritään luontohaittojen välttämiseen, minimointiin ja lieventämiseen kaava- ja vaikutusalueella. Lisäksi rakentamisvaiheessa voidaan vielä lieventää ja ehkäistä syntyneitä luontohaittoja tontti-kohtaisen viherkertoimen sekä muiden rakennusjärjestyksen määräyksien avulla, jotka ohjaavat säilyttämään ja istuttamaan monimuotoista kasvillisuutta, rakentamaan viherkattoja ja viivyttämään ja imeyttämään hulevesiä. Kaupunkiympäristön ekologista laatua tulee myös pyrkiä li-

säämään myös puistojen ja katujen rakentamisessa ja peruskorjauksissa.

Helsingin luonnon monimuotoisuuden turvaamista tehdään myös LUMO-ohjelman kautta. Sen toimenpiteiden edistymistä voi seurata julkisesta LUMO-vahdista (<http://lumovahti.hel.fi>).

Luontokysymysten huomioiminen maankäytön suunnittelussa on kaupungille tärkeä teema, ja Helsingin tarkastuslautakunta on tehnyt siitä laajan arvioinnin. Vuonna 2023 valmistuneen arvioinnin keskeisenä johtopäätöksenä oli, että kaupunkiympäristön toimiala huomioi asuinalueiden kaavoituksessa tavoitteet luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi pääosin hyvin.

Helsingin ekologisen kompensaation malli

Helsingin kaupungin ekologisen kompensaation mallin valmistelu aloitettiin vuonna 2021 Helsingin osallistuessa Sitran ja Kuntaliiton rahoittamaan No Net Loss City -hankkeeseen, jossa kehitettiin kunnille ekologisen kompensaation toimintamalli. Valmistelua on jatkettu syksyllä 2022 julkaistun yleisen mallin pohjalta Suomen Akatemian strategisen tutkimuksen neuvoston rahoittaman BOOST-hankkeen tutkijoiden kanssa. Vuoden 2023 aikana pidetyn työpajasarjan tuloksena on lisätty kaupunkiympäristön toimialan ymmärrystä ekologisen kompensaation mahdollisuuksista ja rajoitteista, kartoitettu Helsingin luontotietojen riittävyttä ekologisen kompensaation näkökulmasta ja hahmoteltu alustavia vaihtoehtoja Helsingin kaupungin ekologisen kompensaation malliksi.

Toimivan ja tarkoituksenmukaisen ekologisen kompensaation toimintamallin ja ekologisen tilinpidon mallin kehittäminen on yhtenä toimenpiteenä Helsingin LUMO-ohjelmassa. Mallin valmistelu on käynnissä ja tavoitteena on, että se valmistuu päätöksentekoa varten vuonna 2025 ja on käytössä vuonna 2027. Mallin tulee olla tehokas, hyvään ekologiseen tietoperustaan tukeutuva ja tutkitusti luonnon monimuotoisuutta edistävä, prosessina sujuva ja yleisesti hyväksyttävä. Samaan aikaan kehitetään muita luonnon monimuotoisuuden lisäämisen keinoja ja mitareita asemakaavoituksessa ja muissa suunnitelmissa.

Osaaminen, resurssit ja kokeilut

Vapaaehtoiseen ekologiseen kompensaatioon liittyviin kompensaatio-selvityksiin ja kompensaatiolaskentaan ollaan muodostamassa pelisääntöjä ja ohjeistusta koko Suomeen. Kompensaatio on muodostumassa osaksi myös yritysten kestäväää toimintaa ja toimien hyväksyttävyyttä. Samalla toimien suunnittelua ja vaikutusten arviointia varten on kehitteillä erilaisia laskentamalleja ja työkaluja. Helsingin kaupungin

ekologisten kompensatioiden toteuttaminen vaatii myös asiantuntija-resurssien lisäämistä.

Kaupungin tulee varautua kompensatiolaskennan kyvykkyyden kasvattamisen lisäksi kompensatiokohteiden hankkimiseen joko kaupungin omistamista alueista tai yksityisiltä maanomistajilta.

Pilotit jouduttavat hyvien käytäntöjen ja sujuvan toimintatavan suunnittelua ja käyttöönottoa. Helsingin kaupunginhallitus edellytti kokouksessaan 22.3.2021, että Lentoasemankortteleiden kaavojen täytäntönpäannon yhteydessä pilotoidaan ekologisen kompensatiomallia Malmin entisellä lentokenttäalueella.

Lautakunnalle esitellään vuoden 2024 lopussa vuoden aikana toteutettuja ekologisen kompensatiomallin pilotteja ja niistä saatuja suuntaviivoja kompensatiomallin kehittämisessä.

Käsittely

05.03.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään lausuntoehdotukseen: "Lautakunnalle esitellään vuoden 2024 lopussa vuoden aikana toteutettuja ekologisen kompensatiomallin pilotteja ja niistä saatuja suuntaviivoja kompensatiomallin kehittämisessä."

Kannattaja: Katri Penttinen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

27.02.2024 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Pasi Rajala, yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi

Laura Walin, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 33250
laura.walin(a)hel.fi

Heikki Salmikivi, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37483
heikki.salmikivi(a)hel.fi

Jouni Heinänen, yksikön päällikkö, puhelin: 040 679 5965
jouni.heinanan(a)hel.fi

Tuomas Hakala, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37205
tuomas.hakala(a)hel.fi

Kaisa Jama, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22980
kaisa.jama(a)hel.fi

13.05.2024

Asia/10

Sami Haapanen, tonttipäällikkö, puhelin: 09 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi

13.05.2024

Asia/11

§ 289

Valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponsi Esplanadien katujärjestyskokeilun vaikutusten selvittämisestä

HEL 2023-008415 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi kaupunginvaltuuston 14.6.2023 § 153 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimista ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle ja tiedoksi muulle valtuustolle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on käsitellessään valtuutettu Laura Korpisen aloitetta Esplanadin katujärjestelyistä hyväksynyt seuraavan valtuutettu Mirita Saxbergin toivomusponnen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta tutkia, miten Esplanadien katujärjestelykokeilu vaikuttaa laajemmin helsinkiläisiin yrittäjiin sekä työssään itä-länsisuunnassa autoileviin kaupunkilaisiin.

Esplanadien katujärjestelyjen kokeilun vaikutusten seurantaan sisältyy toivomusponnessa esitettyjen vaikutusten seurantaan kuten itä-länsisuunnassa tapahtuvan liikenteen sujuvuuden tarkastelua ja ammattiautoilijoiden kokemusten kartoittamista poikittaisliikenteestä. Elin-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

voimavaikutusten osalta selvitetään kokeilun vaikutuksia alueen toimijoihin, mm. kivijalkayrityksiin ja kiinteistönomistajiin.

Kaupunkiympäristölautakunta merkitsi tiedoksi 12.12.2023 § 664 Esplanadien ja niihin liittyvien katujen kokeilun välitulokset kesäkaudelta 2023. Lautakunta päätti, että jatkoseurannassa arvioidaan kokeilun elinvoimavaikutuksia monipuolisesti seuraamalla vaikutusalueen yritysten palautteita, asiakasmäärien, liikevaihdon sekä tyhjän liiketilan kehitystä. Kiinnitetään erityistä huomiota kustannustehokkuuteen. Kokeilun kustannuksia pyritään suhteuttamaan kokeilusta aiheutuneisiin hyötyihin, haittoihin ja saatuihin oppeihin. Jatkoseurannassa kiinnitetään erityistä huomiota Esplanadin liikenteen sujuvuuteen kaikilla kulkumuodoilla huomioiden keskustan muiden katutyömaiden tilanne sekä palautteen keräämiseen lähialueiden asukkailta. Jakeluliikenteen sujuvuuden ja sääntöjen mukaisuuden seuranta jatketään sekä kehitetään toimintatapoja yhdessä logistiikkatoimijoiden ja alueen yritysten kanssa. Taksitoimijoiden kanssa selvitetään mahdollisuuksia selkeyttää taksien olosuhteita ja pelastuslaitoksen kanssa jatketään yhteistyötä sujuvuuden varmistamiseksi.

Syksyllä 2024 päättyvän kokeilun jatkoseuranta sisältää päättyneen talven seurannan, tulevan kesän seurannan ja koko kokeilukauden yhteenvedon.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

13.05.2024

Asia/11

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 06.05.2024 § 277

HEL 2023-008415 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

06.05.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 03.10.2023 § 509

HEL 2023-008415 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Toivomusponnessa edellytetään selvittämään mahdollisuutta tutkia, miten Esplanadien katujärjestelykokeilu vaikuttaa laajemmin helsinkiläisiin yrittäjiin sekä työssään itä-länsisuunnassa autoileviin kaupunkilaisiin.

Käynnissä olevia Esplanadien alueen kokeilun seurantoja on suunnattu vastaamaan toivomusponnessa esiin tuotuja selvitystarpeita. Toteutettava Esplanadien kokeilun seuranta pitää sisällään itä-länsisuunnassa tapahtuvan liikenteen sujuvuuden tarkastelua sekä ammattiautoilijoiden kokemusten kartoittamista poikittaisliikenteestä. Elinvoimavaikutusten seurannassa puolestaan selvitetään kokeilun vaikutuksia alueen toimijoihin, mm. kivijalkayrityksiin ja kiinteistönomistajiin.

13.05.2024

Autoliikenteen sujuvuuden, reittien ja matka-aikojen muutoksia seurataan ajoneuvoista saatavaa GPS-pohjaista tietoa hyödyntäen. Dataa hyödynnetään eri vuorokauden- ja vuodenajoilta ja vertailukohtana tarkasteluissa käytetään vuoden 2022 syksyn aineistoa. Tämä seuranta tarkastelee mahdollisesti muuttunutta liikennekäyttäytymistä, kuten vaihtoehtoisten reittien käyttöönottoa sekä matka-aikojen muutoksia.

Sujuuusseurantaan on yhtenä tarkasteltavana aiheena lisätty itä-länsisuuntainen liikenne, joskin datasta ei voida erottaa työperäistä ajoa. Tarkasteluissa erotellaan kuitenkin arki- ja viikonloppuliikenne. Aineistoa on tarkoitus täydentää elinvoimavaikutusten seurannassa toteutettavilla taksirytysten ja muiden kuljetusalan edustajille suunnatulla kyselyillä.

Esplanadien kokeilun elinvoimavaikutusten seurantaan varten alueen toimijoille lähetetään ryhmittäin räätälöidyt kyselyt kolmesti kokeilun aikana. Kiinteistönomistajien ja katutason liikkeiden edustajien lisäksi haastatellaan mm. matkailualan toimijoita, joitakin tapahtumien järjestäjiä, kuljetusliikkeiden edustajia ja joitakin toimistovuokralaisia. Lisäksi mm. hyödynnetään keskustan elävyyksindeksistä saatavia tietoja kokeilu- ja vertailualueelta. Elinvoiman kehitystä seurataan myös ns. elinvoimalaskennan avulla, josta on saatavissa vertailutietoa jo koronapandemiaa edeltävältä ajalta. Kanslian elinkeino-osasto on ollut mukana suunnittelemassa ja toteuttamassa elinvoimavaikutusten seuranta-tutkimuksia ja niistä saatavien tulosten raportointia.

Esplanadien alueen kokeiluun liittyvää elinvoimavaikutusten seurantaan ei ole tarkoituksenmukaista toteuttaa koko kaupungin laajuudessa, sillä laajemmalla alueella toteutettavan osalta olisi vaikea todentaa, mitkä mahdolliset vaikutukset johtuvat juuri Esplanadien kokeilusta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tia Salminen, projektinjohtaja: 310 33270
tia.salminen(a)hel.fi
Pihla Kuokkanen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 34301
pihla.kuokkanen(a)hel.fi
Minna Maarttola, kehityspäällikkö, puhelin: 09 310 36307
minna.maarttola(a)hel.fi

13.05.2024

Asia/12

§ 290

Edustajien nimeäminen kuuden suurimman kaupungin luottamus- henkilöjohdon tapaamiseen Turussa 27.-28.8.2024

HEL 2024-005822 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Vastaehdotus:

Minja Koskela: Ehdotan edustajaksi kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaamiseen Paavo Arhinmäkeä.

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Ehdotan edustajaksi Björn Månssonia

Vastaehdotus:

Maarit Vierunen: Ehdotan edustajaksi Harry Bogomoloffia, Daniel Sazonovia ja Maarit Vierusta.

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Ehdotan edustajaksi Ville Jalovaaraa.

Vastaehdotus:

Tuomas Rantanen: Ehdotan edustajaksi Anni Sinnemäkeä ja Amanda Pasasta.

Vastaehdotuksia ei käsitelty asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Mika Raatikaisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 09-31023337
inga.nyholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kokouskutsu, kokous 27.-28.8.2024
- 2 Kokouskutsu, kokous 27.-28.8.2024, saate 22.4.2024

Muutoksenhaku

13.05.2024

Asia/12

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus nimeää Turussa 27.-28.8.2024 pidettävään kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilötapaamiseen seuraavat edustajat:

-
-
-
-
-
-
-
-

Esittelijän perustelut

Kuuden suurimman kaupungin luottamushenkilöjohdon tapaaminen järjestetään Turussa 27.-28.8.2024. Tapaamisen tarkoituksena on keskustella kuuden suurimman kaupungin ajankohtaisista asioista ja kaupunkien välisestä yhteistyöstä ja se kestää lounaasta lounaaseen.

Kaupunginhallitusten toivotaan nimeävän tapaamiseen ensisijaisesti kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajistot, halutessaan myös muita edustajia, yhteensä noin kuusi edustajaa kustakin kaupungista. Myös virkahenkilön osallistumista toivotaan kokouksen asioiden valmistelun vuoksi.

Tapaamiseen osallistuville luottamushenkilöille maksetaan mahdolliset korvaukset luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista tehdyn päätöksen mukaisesti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Inga Nyholm, yhteysjohtaja, puhelin: 09-31023337
inga.nyholm(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kokouskutsu, kokous 27.-28.8.2024
- 2 Kokouskutsu, kokous 27.-28.8.2024, saate 22.4.2024

13.05.2024

Asia/12

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Turun kaupunki

Otteen liitteet
Esitysteksti

13.05.2024

Asia/13

§ 291

Valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponsi suomea toisena kielenä (S2) opiskelevien tunnuslukujen raportoinnista kasvatus- ja koulutuslautakunnalle

HEL 2023-014597 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 15.11.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Kivekäs Otso, toivomusponsi, Kvsto 15.11.2023 asia 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esiteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään Valtuutettu Ozan Yanarin aloitetta S2-opetuksen ohjaamisen käytäntöjen uudelleen arvioimiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi 15.11.2023 valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta raportoida kasvatus- ja koulutuslautakunnalle vuosittain S2-opiskelijoiden määrä, sen suhde vieraskielisten opiskelijoiden määrään, muut toimialan rele-

vanteiksi katsomat tunnusluvut sekä kehitystoimet mitä asiassa on tehty."

Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2/R2) -oppimäärää opiskellaan Helsingin kaupungin perusopetuksessa ja lukioissa. Tämän lisäksi suomea ja ruotsia opitaan varhaiskasvatuksessa ja opiskellaan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa (Stadin AO) sekä Työväenopistoissa.

Jatkossa lautakunnalle raportoidaan loppuvuodesta:

- Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää opiskelevien sekä vieraskielisten määrä ja osuus Helsingin kaupungin koulujen perusopetuksessa ja lukioissa
- Vieraskielisten lasten määrä ja osuus Helsingin kaupungin järjestämässä varhaiskasvatuksessa
- Vieraskielisten opiskelijoiden määrä ja osuus Stadin AO:ssa sekä suomenkielisessä että ruotsinkielisessä vapaassa sivistystyössä
- Mahdollisesti muut toimialan kulloinkin relevantiksi katsomat tunnusluvut ja kehitystoimet

Ponnesta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi

Liitteet

1 Kivekäs Otso, toivomusponsi, Kvsto 15.11.2023 asia 10

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnien ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytän-

13.05.2024

Asia/13

töönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.04.2024 § 87

HEL 2023-014597 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Otso Kivekkään toivomusponnosta koskien S2-asioiden raportointia:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta puoltaa esitettyä toivomusponntta ja pitää merkityksellisenä, että suomen/ruotsin kielen oppijoiden määrää, vieraskielisten määrää, muita keskeisiä tunnuslukuja sekä kehittämistoimia seurataan päätöksenteon tueksi.

Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2/R2) -oppimäärää opiskellaan Helsingin kaupungin perusopetuksessa ja lukioissa. Tämän lisäksi suomea ja ruotsia opitaan varhaiskasvatuksessa ja opiskellaan Stadin ammatti- ja aikuisopistossa (Stadin AO) sekä Työväenopistoissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla seurataan S2/R2-oppilaiden määrän kehitystä perusopetuksessa sekä S2/R2-opiskelijoiden määrän kehitystä lukioissa. Varhaiskasvatuksesta on saatavilla lasten lukumäärä äidinkieltäin. Vieraskielisten opiskelijoiden määrät kokonaisuudessaan ja ainealoittain on saatavilla myös Stadin AO:n osalta. Vapaan sivistystyön osalta on saatavilla tieto vieraskielisten opiskelijoiden määrästä.

Tilastoitavat tiedot perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta saadaan vuosittaisen syksyn laskentapäivän (20.9.) jälkeen. Varhaiskasvatuksessa sekä Stadin AO:ssa tilastot tehdään kuukausittain.

Jatkossa lautakunnalle raportoidaan loppuvuodesta:

- Suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää opiskelevien sekä vieraskielisten määrä ja osuus Helsingin kaupungin koulujen perusopetuksessa ja lukioissa
- Vieraskielisten lasten määrä ja osuus Helsingin kaupungin järjestämässä varhaiskasvatuksessa
- Vieraskielisten opiskelijoiden määrä ja osuus Stadin AO:ssa sekä suomenkielisessä että ruotsinkielisessä vapaassa sivistystyössä

13.05.2024

Asia/13

-
- Mahdollisesti muut toimialan kulloinkin relevantiksi katsomat tunnusluvut ja kehitystoimet

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Antti Aaltonen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27090
antti.aaltonen(a)hel.fi

Sanna Ranto, yksikön päällikkö, puhelin: 310 21904
sanna.ranto(a)hel.fi

Leeni Siikaniemi, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 86212
leeni.siikaniemi(a)hel.fi

13.05.2024

Asia/14

§ 292

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikoilla 18 ja 19.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 29.4.2024
- elinkeinojaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto 7.5.2024

- ruotsinkielinen jaosto 7.5.2024

kaupunkiympäristölautakunta 7.5.2024

- ympäristö- ja lupajaosto 8.5.2024

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuurijaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali-, terveys ja pelastuslautakunta

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos 6.5.2024

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

13.05.2024

Asia/14

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nelskylä, Kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

13.05.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291 ja 292 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

13.05.2024

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Sanna Lawrence
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Shawn Huff

Minja Koskela

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 17.05.2024.